Štev. 5. V Ljubljani, v sredo, dne 8. januarja 1908. Leto XXXVI.

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26·—
za pol leta „ „ 13·—
za četrt leta „ „ 6·50
za en mesec „ „ 2·20

V upravništvu:
za celo leto naprej K 22·40
za pol leta „ „ 11·20
za četrt leta „ „ 5·60
za en mesec „ „ 1·90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEC

Inserati:
Enostop. petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . 15 h
za dvakrat . . . . 11 „
za trikrat . . . . 9 „
za več ko trikrat . . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upravniškega telefona štev. 188.

Vseslovanski kongres.

Varšava 3. januarja.

»Novo Vreme« se v uvodnem članku zopet bavi z načrtom vseslovanskega kongresa, ki je bil zadnji čas potisnjen v ozadje. Nezadovoljna je, ker se je pojavilo za ta kongres preveč načrtov. Štirideset let se ni vršil noben vseslovanski shod, zdaj se pa kar naenkrat vršijo trije: kongres slovanskih časnikarjev v Pragi, slovanskih turistov v Zakopanih in vseslovanski, ki ga hočejo prirediti v kakem ruskem mestu. To je preveč in razbije skupno moč. Kar se tiče želje slovanskih avstrijskih poslancev, da naj bo kongres neodvisen od vlade, pojasnjuje »Novo Vreme« sledeče: Vseučiliški profesor Borsenko je l. 1907. ministrskemu predsedniku Stolypinu naznanil, da mu hoče dati 100.000 rubljev na razpolago za priprave za vseslovanski kongres. Ker pa Stolypin ni sprejel vseh pogojev, je Borsenko svojo namero opustil in se zdaj pogaja glede na kongres s temile tremi parlamentarnimi klubi: s stranko desnice, z zmernimi in z oktobristi. Namerava se v jeseni 1908 sklicati samo shod delegatov, ki bo izdelal organizacijski načrt za kongres, da bo sijajen, kakor je bil moskovski l. 1867. Ker pa so med oktobristi tudi Poljaki, treba tudi te pridobiti za to misel. »Novo Vreme« apelira na Poljake, naj se shoda udeleže. (Poljaki se moskovskega kongresa niso udeležili). »Novo Vreme« piedira za to, da bi se shod vršil na avstrijskem Poljskem, seveda treba, da zavzame avstrijska vlada drugačno stališče, kakor l. 1903., ko se je nameraval sklicati vseslovanski kongres v Francovih varih.

Kar se Poljakov tiče, so po pravici rezervirani. Kako naj gredo skupaj z Rusi, ki jih ne umevajo in zatirajo! Slučaj vilnskega škofa barona Roppa dokazuje, da je za poljsko-rusko sporazumljenje največja ovira ruska birokracija. Kongresa, ki bi se vršil pod avspicijami ruske vlade, se Poljaki gotovo ne bodo udeležili. Zato zdaj trezni ruski politiki po vseh ruskih listih zopet pledirajo za rusko-poljski sporazum. Vse dobro in lepo, toda dolga izkušnja narekuje Poljakom previdnost. Kar se tiče sporazuma, so in bodo Poljaki pesimisti, dokler se ruska birokracija temeljito ne izpreobrne.

Razlaštenje Poljakov.

Dr. Lewinski. — Dr. Schücking. — Björnson. — Sinkiewicz. — Drumont.

Varšava, 3. jan.

Nedavno sem vam sporočil »Apel v dvanajsti uri«, ki ga je nemški justični svetnik dr. Lewinski v »Posener Neueste Nachrichten« (št. 2605) zaklical pruski razlastivni komisiji. Ta nemški glas ni ostal osamljen. Znano je, da načrt, razlastiti Poljake, obsoja tudi znani modroslovec Paulsen, zdaj pa se je oglasil profesor prava na univerzi v Marburgu (Hesensko), dr. Walter Schücking, v posebni brošuri »Das Nationalitätenproblem«. Prezanimiva brošura strokovnjaka je vzbudila občo pozornost. Povzemimo glavne misli čisto na kratko! Pretirani nacionalizem — izvaja dr. Schücking — uničuje svobodo, nravstvo in kulturo. V Švici je rodilo narodnostno sporazumljenje krasne uspehe. Tudi iz stališča politične razsodnosti je pruski načrt pogrešen. Angleži so dali Burom politično svobodo in to se jim bo dobro obneslo. Prusija je s tem načrtom prelomila slovesne pogodbe, s katerimi je svoj čas Poljakom ob njihovi priklopitvi zagotovila narodno eksistenco. Razlog kulturnosti je ničeven, ker so Poljaki visokoizobražen narod, ki je imel svojo univerzo, predno so Nemci sploh katero imeli. L. 1870 so Poljaki prelivali kri za Nemčijo. Poljaki se na Nemškem res da hitro pomnožijo (l. 1905 jih je bilo nad 3 mil.), toda navzlic temu niso nevarni, kajti renesanca nekd. poljsk. kraljestva je utopija. Čemu jih torej preganjati? Boj proti njihovemu jeziku je brezuspešen. Mladi Irci danes vsi govorijo angleško in mnogo jih komaj razume irščino, in vendar so Irci danes hujši nacionalci, kakor so bili. Poljaki so se Nemčiji zato odtujili, ker jih preganjajo s policijsko brutalnostjo. Zato so tudi Alzačani in šlezvik-holštajnci sovražni Nemcem. Le s pravičnostjo se da poljsko vprašanje rešiti. Toda to je skoroda prazen up, pravi Schücking, in sicer za to, ker so nemški politiki polni Bismarckovega duha, namreč gesla: Moč je nad pravico. Izrekel tega Bismark ni, toda delal je po tem. Schücking konča svojo brošuro s temi-le besedami: »Mi moramo postati zopet dobri. Manj Bismarka in več Schillerja!... Do tega moramo priti, da se bo dejalo: Biti Nemec, pomeni biti pravičen!« (Deutsch sein, heisst gerecht sein.)

Kakor znano, je tudi Björnson začel akcijo za Poljake. Sinkiewicz javno pozivlja vso Evropo, da protestira proti pruskemu nasilju. Drumont mu v »Libre Parole« z žgočim sarkazmom odgovaria med drugim takole: »Vi hočete, da francoska republika nastopi proti pruskemu nasilju. Imate blodnje ideje.... Bülow se bo do smrti nasmejal, če bo to čul. Kakšni hudomušneži so Francozi! Izgnali so iz samostanov sedemdesetletne starke, jim pokradli, kar so imele in zdaj protestirajo, ko v političnem interesu Poljake prisilim, da prodajo svoja posestva, za katera jim bomo plačali polno ceno!« . . . Ostrejše se ni moglo bičati francoske cerkvene politike.

Ruski profesor Kotajerevski pozivlja Ruse, naj se popolnoma emancipirajo od Nemčije, saj so zdaj zvezani s Francosko in Angleško. Skupno z vsemi Slovani naj protestirajo proti pruskemu nasilstvu.

AVSTRO-OGRSKA.

Cesarjeva zahvala volivnemu shodu.

Cesar se je zahvalil za lojalno brzojavno izjavo društva »Sloge«, ki je bila sprejeta na volivnem shodu na Dunaju dne 2. decembra minolega leta.

Državni zbor.

Poljedelski odsek prične v torek, 14. t. m. dopoldne s sejami, ki trajajo toliko časa, dokler ne rešijo sporeda, ki obsega volitev poročevalcev, Reslovo poročilo o draginji in poročilo g. kom. svetnika Povšeta o razdolžitvi kmečkega posestva.

Prevažanje gozdnih izdelkov.

Poljedelsko ministrstvo je izdalo velevažen odlok glede na prevažanje gozdnih izdelkov. Politiške oblasti delajo namreč sitnosti pri prevažanju gozdnih izdelkov čez ptuja zemljišča in nočejo dovoljevati žičnih železnic žez ptuja zemljišča. Poljedelsko ministrstvo je izdalo zdaj ukaz, da morajo dajati politiške oblasti dovoljenje za prevažanje lesa na kakršnikoli način čez ptuja zemljišča.

Jugoslovanski minister-krajan.

»Agramer Tagblatt« objavlja z Dunaja dopis, da je obljubil ministrski predsednik »Slovenskemu klubu« in »Savezu južnih Slavena« jugoslovanskega ministra . Kandidata sta po mnenju »Agr. Tagblatta« dr. Šusteršič in Ivčevič. Imenovanje bi se izvedlo po deželnozborskih volitvah ali pa v spomladanskem zasedanju. List poroča tudi, da delajo mizarji v zbornici dva nova sedeža na ministrski klopi. Zabeležujemo to kot vestni časnikarji.

Delegacije.

Z Dunaja se poroča, da prično delegacije zborovati šele koncem januarja. Ni še gotovo, kako nastopijo Poljaki. Radi bi preprečili kako «nepremišljeno» izjavo. Nasproti temu poročilu se pa objavlja z zanesljive strani, da prično poslovati odseki 17. t. m., plenum pa koncem mesca. Prva točka bo proračun zunanjega ministrstva, poroča marki Bacquehem.

Strankarski shod južnotirolske kršč. soc. stranke

je zboroval 6. t. m. v Bolcanu. Prvi je govoril minister Gessman, ki poda sliko o delovanju državnega zbora v minulih dveh letih. Na to govori o bodočem delovanju sedanje vlade. Prva dolžnost je, da se nekoliko odstranijo narodna nasprotstva. Preveč ne smemo v tej stvari upati. Vsaka avstrijska vlada je pa dolžna, da poizkuša pošteno uvesti saj polovične ugodne razmere. Krščansko socialna stranka ne sme prezreti, da je najmočnejša nemška stranka. Kljub temu pa priznava popolno enakopravnost ostalim narodom. Predvsem se pa mora delovati v zbornici na socialno političkem polju. Starostno in invaliditetno zavarovanje, povzdiga poljedelstva in obrti, razširjeno delavsko varstvo čakajo rešitve. Glede na starostno zavarovanje se morajo premagati velike težave, kako dobiti sredstva, in se gotovo izpremeni davčna politika.

Češkonemški spor.

Odvetnik Boucek je vložil pri okrajnem sodišču v Zgornjem Leutendorfu češko tožbo, ki so jo rešili nemško. Odvetnik je protestiral, nakar so mu dostavili češko rešitev.

Dr. Pattai o skupnem nastopu nemških strank.

Na Dunaju so konstituirali nemški antisemitični volivni odbor. Ob tej priliki je govoril o političnem položaju dr. Pattai. Rekel je: Ne moremo korakati skupaj s strankami, ki jih vodi Hock. S strankami pa, ki so korakale svoj čas ob naši strani pod imenom združeni kristjani, ki so jih odstranili od nas s hujskanjem, se moramo združiti. Mislim nemško ljudsko stranko, ki jo vodita dr. Chiari in dr. Oberleithner. Če bomo nastopali skupno, potem ne bo več zbornice s 100 socialnimi demokrati.

Avstrijska socialna demokracija in srbska vlada.

Na shodu na Dunaju je vprašal neki volivec glede na srbsko-avstrijsko carinsko vojsko posl. Axmanna, če ve, da je dobila avstrijska socialna demokracija od srbske vlade veliko denarja, da dela na to, da otvorijo avstrijsko mejo za uvoz srbske živine, ne da bi se uvažali avstrijski izdelki v Srbijo. Axmann je izjavil, da mu o tem ni ničesar znanega, a mogoče je že, da obstoji kak dogovor med srbsko vlado in avstrijsko socialno demokracijo.

Strankarski shod češke katoliške ljudske stranke.

Češka katoliška ljudska stranka je zborovala 5. in 6. t. m. v Pragi. Navzočih je do 400 zaupnikov, med njimi grof Sternberg in grof Schönborn. Predseduje dr. Horsky, ki poroča o političnem položaju in pove, zakaj

LISTEK.

Dijamanti kralja Salomona.

Angleški spisal Rider Haggard, posl. J. M.

(Dalje.)

»No, takrat sem se smejal tej povesti, akoravno me je zanimala, kajti dijamantne poljane še niso bile odkrite takrat, in ubogi Evans je odšel in bil usmrten in celih dvajset let nisem več mislil na te stvari. Ravno dvajset let pozneje pa — in dolg čas je to, gospodje, lovec na slone ne živi pogosto dvajset let pri svojem poslu — sem slišal nekaj bolj določnega o Sullimanovem gorovju in deželi, ki leži onstran gorá. Bil sem onstran dežele Manika v nekem kraju, ki ga imenujejo Sitanda's Kraal; žalosten kraj je to, kajti človek bi skoro ne mogel dobiti jesti in je le malo divjačine na okoli. Napadla me je tudi mrzlica, sploh sem se prav slabo počutil, ko je nekega dne dospel nek Portugalec s svojim spremljevalcem. Dobro poznam Portugalce iz Delagoa. Ni ga večjega zlodeja, ki bi tako neusmiljeno tolkel po človeškem mesu v podobi sužnjev. Ta pa je bil popolnoma druge vrste človek v primeri z onimi, ki sem jih navadno srečaval; spominjal me je bolj onih izobraženih gospodov, o katerih sem večkrat čital. Bil je suh in visok, velikih temnih oči in kodrastih sivih brk. Govorila sva nekoliko, kajti on je za silo lomil angleščino, jaz pa sem razumel malo portugalskega jezika. Povedal mi je, da je njegovo ima José Silvestre in da ima posestvo blizu Delagoa Bay; in ko je naslednjega dne s svojim spremljevalcem odhajal, je dejal: ‚Z Bogom!' ter snel klobuk raz glavo, kakor doma. ‚Z Bogom, gospod,' je rekel, ‚ako se kedaj zopet srečava, bodem najbogatejši človek na svetu in takrat se vas bom spomnil.' Nasmejal sem se nekoliko — preslab sem še bil, da bi se mogel močno smejati — in opazoval sem ga, kako se je napotil proti veliki puščavi na zapadu; in rad bi bil vedel, ali je bil blazen ali kaj je mislil naiti tamkaj.

»Minul je teden dni in otresel sem se mrzlice. Nekega večera sem sedel na tleh pred svojim malim šotorom, ki sem ga imel seboj ter glodal poslednjo nogo zanikrne kokoši, ki sem jo kupil od nekega domačina za kos blaga, vrednega dvajset kokoši, in gledal v rdeče solnce, pogrezajoče se v puščavo, ko sem naenkrat zagledal neko postavo, očividno nekega Evropejca, kajti bil je oblečen, na bregu vzdigujoče se zemlje pred seboj kakih tri sto korakov daleč. Postava se je plazila po vseh štirih, se opotekala nekoliko korakov po dveh nogah in se zopet zgrudila ter lazila dalje. Spoznal sem, da mora biti nekdo v sili in poslal sem enega svojih lovcev na pomoč; kmalu ga je privedel in kdo, mislite, je bil to?«

»José Silvestre, seveda,« je rekel kapitan Good.

»Da, José Silvestre, ali pravzaprav njegovo okostje in nekoliko kože. Njegov obraz je bil od žolčne mrzlice svitlo rmen in njegove velike, temne oči so bile skoro izbuljene, kajti vse njegovo meso je izginilo. Nič druzega ga ni bilo kakor rmena, pergamentu podobna koža, beli lasje in tanke kosti spodaj.

‚Vode, za Kristusovo voljo vode!' je ječal. Videl sem, da so bile njegove ustnice razpokane in njegov jezik, ki je molel izmed njih, otečen in črnikast.

»Dal sem mu vode, nekoliko pomešane z vinom, in izpil jo je v velikih požirkih dva litra ali še več, ne da bi prenehal. Nisem mu je dal več. Nato se ga je zopet polotila mrzlica, zgrudil se je in začel govoriti o Sullimanovem gorovju in dijamantih in puščavi. Vzel sem ga v šotor in stori zanj vse, kar sem mogel, če tudi ni bilo mnogo; spoznal sem pa, da se mu bliža konec. Okoli enajste ure se je pomiril, in jaz sem se vlegel, da se nekoliko odpočijem in prespim. Ko sem se zjutraj zbudil, sem ga videl v polsvetlobi sedeti, čudna, suha postava, ki je gledala proti puščavi. Naenkrat so šinili prvi solnčni žarki preko široke ravnine pred nami ter so se dvigali proti vrhuncu ene najvišjih gorá Sullimanovega gorovja, več kakor sto milj daleč.«

»Tamkaj je!« je vzkliknil umirajoči človek v portugalskem jeziku in iztegnil svojo dolgo, suho roko, »toda jaz nikdar ne pridem tja. Nikdo ne pride tja nikoli!«

»Naenkrat je prenehal in zdelo se je, kakor da bi nekaj sklenil. »Prijatelj,« je rekel in se obrnil proti meni, »ali ste tukaj? Moje oči zatemnevajo.«

»Da,« sem dejal, »da, vlezite in odpočijte se.«

»Da, da,« je odgovoril, »kmalu se odpočijem, čas imam počivati — celo večnost. Poslušajte, jaz umiram! Bili ste mi dobri. Dam vam ta papir. Morebiti pridete vi tja, ako boste mogli priti skozi puščavo, ki je umorila mene in mojega ubogega služabnika.«

Nato je segel v svojo srajco in izvlekel nekaj, kar se mi je zdelo, da je bil burski tobačni mošnjiček iz kože swartvet-pens (neke vrste antilope). Zvezan je bil s koščekom jermena iz kože, ki jo imenujemo rimpi; poskušal ga je odvezati, vendar ni mogel. Podal ga je meni: ‚Razvezite,' je rekel. Storil sem tako in izvlekel iz njega kos raztrganega rmenega platna, na katerem je bilo z nerednimi čr-

da se je stranka pridružila splošnemu češkemu klubu in zakaj da je glasovala za pogodbo in za proračun. Poslancem se izreče zahvala in zaupanje. Izpremeni se organizacijski strankin štatut tako, da se izjavi stranka za politično enakopravnost žensk z moškimi. Seja dne 6. t. m. je bila strogo zaupna. Razpravljalo se je o notranjih strankinih zadevah. Glede na deželnozborske volitve se konštatira, da sklepajo na deželi mladočehi in agrarci, po mestih pa mladočehi in radikalci volivne kompromise proti češki katoliški ljudski stranki. Shod zato sklene, da razvije stranka živahno agitacijo in postavi povsod lastne kandidate.

Shod nemških obrambenih društev.

V nedeljo in v ponedeljek so nadaljevali shod nemških obrambenih društev. Shod se je izjavil za nemški avstrijski narodni svet, o izvedbi se niso zedinili. Posebnemu odboru so odkazali predloge glede na ustanovitev osrednje pisarne nemškega obrambnega dela in o ustanovitvi zveze nemških obrambenih društev.

Nemci obstruirajo okrajni zastop.

Glavarstvo je naznanilo trinajst nemških občin okrajnega zastopa v Prahaticu, da toliko časa ne občujejo z okrajnim zastopom, dokler vodi tajniške posle Čeh Spurny in dokler ne dobe primernega zastopstva v okrajnem zastopu.

Herold o češko-nemški spravi.

V kraljevo vinohradniškem klubu je govoril poslanec Herold o nemško-čeških spravnih pogajanjih. Prepričan je, da nastopijo češki poslanci s konkretnimi predlogi, ako se prično pozitivna pogajanja. Vprašanje mora rešiti češki deželni zbor. Češčina mora dobiti one pravice, kakor nemščina. Na spravo ne moremo misliti, če dobi nemščina več pravic kakor češčina. Ne kupimo notranjega češkega uradnega jezika, da bi priznali zaprto nemško ozemlje.

Posvetovanja poljskih demokratov.

Krakov, 8. januarja. V soboto in nedeljo so zborovali tu poljski demokrati. Navzoči so bili vsi strankini državni in deželni poslanci. O političnem položaju je poročal državni poslanec Swiertma, ki je naglašal, da se morajo narodne zadeve nakazati deželnim zborom. Govornik zahteva, da naj zasleduje »Poljsko kolo« bolj energično politiko. Deželni zbor se mora hitro demokratizirati. Govorili so še dr. Petelenz in dr. Bendrowski. Shod je sprejel resolucijo, ki želi, da se spojita »Poljski klub« in »Poljska ljudska stranka«. Reši naj se rusinsko vprašanje. Pri deželnozborskih volitvah naj nastopijo demokratične stranke skupno. Nujno je potrebno, da se uvede splošna, enaka in tajna volivna pravica za gališki deželni zbor.

ŠKANDALI PRI KONCERTU.

Monakovo, 4. januarja. V muzikalni dvorani, v kateri koncertira Kaimorkester, je prišlo včeraj zvečer do mučnih dogodkov. Godbeniki so naenkrat izjavili ostentativno, da nočejo več naprej igrati, dokler poročevalec monavskega lista »Neueste Nachrichten«, Rudolf Louis, ne zapusti dvorane. Nastal je velik hrup, medtem ko se je Louis odstranil iz dvorane. Občinstvo se je deloma zavzelo za Louisa, tako da so se dogodili divji prizori. Ko je nastal zopet mir, se je koncert nadaljeval. »Münchner Neueste Nachrichten« izjavljajo, da je njihov koncertni referent grajal stvarno in mirno gotove pogreške in nesporazumljenja v umevnem interesu monakovskih glasbenih razmer, kar pa so smatrali godbeniki Kaimorkestra za preveč — tragično.

TRGOVINSKA POGAJANJA S SRBIJO.

Trgovinska pogajanja med našo državo in Srbijo bodo končana koncem januarja. Zdaj razpravljajo o višini zaklanega mesa, ki ga bo smela uvažati Srbija v našo državo. Višina je odvisna od srbskih protikoncesij. Gre se tudi za določitev carine za uvoz sladkorja, piva, cementa in usnja v Srbijo.

C. IN KR. ARMADA.

Povišanje častniških plač in ogrska vlada.

»Pester Lloyd« piše: Ogrski ministrski predsednik se je mudil na Dunaju z ozirom na vojaška vprašanja. Ker pa nista bila navzoča Beck in Korytowski, ni poizvedel, kako stališče zavzame v vojaškem vprašanju avstrijska delegacija. Le toliko je gotovo, da vojni minister ne zahteva že v tem delegacijskem zasedanju zvišanja častniških plač. Ogrska vlada želi ravno tako kakor avstrijska, da se reši to vprašanje. A zdaj ne kaže iz političnih razlogov razpravljati o vprašanju. Boje se, da bi izstopali poslanci iz vladne večine, ako razvijejo zdaj to vprašanje. Če pa pride stvar v avstrijski delegaciji na vrsto, bi imela nepregledne posledice, ki bi spravljale v nevarnost obstoj delegacij.

Weckerle o povišanju častniških plač.

V ogrskem ministrskem svetu je naznanil Weckerle, da vojna uprava ne predloži ogrski delegaciji nobenega predloga o povišanju častniških plač, ker ogrska vlada ne more jamčiti, da bi bil sprejet tak predlog. Delegacija se bo pa le pečala s povišanjem častniških plač, ker se stavi v avstrijski delegaciji tak predlog. Ogrska vlada bo izjavila, da načeloma ne ugovarja predlogu. O vprašanju nato glasujeta obe delegaciji.

NOVI HRVAŠKI BAN.

Ministrski predsednik dr. Wekerle se poda v četrtek zopet na Dunaj, kjer cesar zapriseže novega hrvaškega bana barona Raucha. V Košutovem stanovanju so se posvetovali včeraj Rauch in ministri. Ko bo imenovan Rauch za bana, sestavi takoj hrvaško vlado in organizira unionistično stranko. Rakodczay postane tajni svetnik.

× × ×

Znano je, da je poizkušal Tomasić s staro mažaronsko stranko rešiti Rakodczaya. V Budimpešti so pa uvideli, da iz Tomasićeve moke ne bo kruha. Vsaj so bili zaupniki »mažaronske« stranke le banovi uradniki. Wekerle si je mislil, saj je dovolj častihlepnih mož, ki bi radi postali hrvaški bani. Pozval je v Budimpešto častilakomnega Raucha, ki je itak vedno silil v ospredje. Rauch je Wekerlu obljubil, da hoče združiti vse unionistične hrvaške politike in da si tako zagotovi večino v hrvaškem saboru. Sodi, da so gotovi zanj virilisti, pri volitvah si pa upa še priboriti 30 do 40 poslancev. Popularen sicer Rauch med Hrvati ni, a upa, da zna delati volitve po Khuen Hedervaryjevem zgledu. Rauchovo imenovanje pomenja nov vladni način na Hrvaškem. Mažaronstvo je uvedel na Hrvaškem oče sedanjega bana, ki je na nepostaven način izvedel kot hrvaški ban ogrsko-hrvaško nagodbo pred 40 leti. Sanje resolucionašev so končane. Kdor hoče rešiti Hrvaško, se ne sme vezati s Košutovci, to je nauk za one Hrvate, ki so nekaj časa iskali spas v Supilovi reški resoluciji. Rauchovi načrti sicer še niso znani. Ob saborskih volitvah, ki so pred durmi, pokaže kaj da zna in kako je sposoben delati volitve in obračati vodo na svoj mlin.

* * *

Baron Pavel Rauch je rojen 20. februarja 1865. v Zagrebu. Rauchova rodbina se je preselila leta 1560. iz Sedmograške na Hrvaško. Med hrvaško aristokracijo ima precejšen ugled. Rauch je študiral na zagrebškem gimnaziju in se učil prava na Dunaju in v Budimpešti. Govori hrvaško, nemško, francosko in ogrsko. Koval je tudi že lirične pesmi. Po svojem stricu je podedoval leta 1887. posestvo pri Varaždinu. Oženil se je leta 1888. s sestro kršč. soc. držav. poslanca Baechlerja, a se je kmalu ločil od nje. Hrvaškemu saboru pripada kot virilist od leta 1895. Zastopal je v svojih govorih strogo unionistično stališče. Politiki se je odtegnil leta 1900, a od leta 1905 je zopet obiskaval hrvaški sabor, v katerem je ostro napadel zaradi popustljivosti mažaronsko stranko. Po reški resoluciji je pristopil koaliciji, ki ga je odposlala v ogrski državni zbor, a je odstopil čez dva meseca, ker se ni strinjal s politiko koalicije. Podpirati tudi ni hotel bana Pejačevića in mu je zelo nasprotoval.

PROTI »PLACETU«.

Rim. Z ozirom na neki nedavni slučaj je papež bavarskim škofom poslal okrožnico, kjer na podlagi izjave Leona XIII. glede na »placet« od 22. decembra 1887 prepoveduje, da bi imela posvetna oblast pravico, vidirati in potrjati cerkvene odloke škofov.

PREOSNOVA PAPEŽEVEGA TAJNIŠTVA.

Papež Pij X. namerava preosnovati državno tajništvo, ki se razdeli v tri oddelke, in sicer: oddelek političnih in diplomatičnih zadev, oddelek za izredne cerkvene zadeve in dvorna pisarna za rede, ki je pripadala dozdaj tajništvu, ki izdaja breve, katero se odpravi. Načeljevali bodo novim oddelkom monsignori Scapinelli, Benigni in Marini.

NEMŠKI CESAR IN ANGLEŠKI KRALJ.

Nemški cesar in angleški kralj se snideta meseca aprila na Malti. Nemški cesar prvič po algezirski konferenci obišče tudi Italijo, kjer se snide z italijanskim kraljem. Nato stanuje nekaj časa na Siciliji.

TISKOVNE PRAVDE NA NEMŠKEM.

Pred kolinskim sodiščem se je pričela 7. t. mes. pravda, ki jo je naperil bivši guverner v nemški Afriki dr. Peters proti »Köln. Zeitung«. Razprava je senzačna. Dr. Peters je v Afriki po kanibalsko postopal, pa ima velik vpliv med korumpiranimi nemškimi politiki.

Harden namerava ustaviti izdajanje svoje »Zukunft«. Izgubljeni proces ga je hudo potrl, tako vsaj on trdi.

KULTURNI BOJ NA FRANCOSKEM.

Velika goljufija svobodomiselcev.

Likvidatorji francoskega cerkvenega premoženja so dobili 8milijonski predujem od vlade, da izvedejo likvidacijo, a povrnili so vladi le en milijon. Bivši ministri in poslanci so sokrivi goljufije. Poslanci in senatorji so dobivali velikanske honorarje. Manjka baje nad 10,000.000 frankov, o katerih se ne ve, kam da so izginili.

Zaprti cerkveni tatje.

V Nancyju so zaprli starinarja Genguerja, ker so našli pri njem 300 kg. razbitih kelhov, monštranc, sveč in drugega cerkvenega orodja. Dognali so, da je povzročil Genguer mnogo tatvin. Zaprli so tudi dva njegova pomočnika.

JAPONSKE FINANCE.

Skupne izdatke proračuna japonska vlada za bodoče računsko leto, ki se prične 1. aprila, s 616 milijoni jenov, dohodke pa na 660 milijonov, 50 milijonov več kakor prejšnje leto.

JAPONSKA IN ZJEDINJENE DRŽAVE.

Iz Tokia poročajo, da so se pogajanja med japonsko vlado in vlado Zjedinjenih držav glede na japonsko izseljevanje ugodno rešila.

JAPONSKO NASELJEVANJE V AMERIKI.

London, 8. januarja. Kljub spopadom med rumenim in belim plemenom v Ameriki narašča število japonskih naseljencev v severno-ameriških Zjedinjenih državah. S Honolulu otokov poročajo, da so na potu v Ameriko novi japonski transporti. V Vencouver bo vozil neki parnik več časa po 150 Japoncev. Najeli so več kanadskih in avstralskih ladij za šest mesecev. Vsaka teh ladij prepelje ob vsaki vožnji 50 Japoncev v Ameriko. Japonski agenti iščejo velike parnike za prevažanje japonskih ameriških izseljencev.

MAKSIM GORKIJEV POZIV.

Berolin, 8. januarja. Gorki objavlja oklic v prilog Finske. Evropo pozivlja, naj protestira proti nasilstvu, ki ga Rusija dela Finski.

Dnevne novice.

+ **Kandidat za sodna okraja Vipava in Idrija.** Na shodu v Vipavi minoli ponedeljek je bil razgovor tudi o kandidatu za deželni zbor za sodna okraja Vipava in Idrija. Podnačelnik »Kmečke zveze«, šentviški župan g. Uršič je predlagal za kandidata g. Ivana Lavrenčiča, posestnika in gostilničarja v Vrhpolju pri Vipavi. Mnogoštevilni zbrani volivci iz raznih vipavskih občin burno pritrjujejo predlogu. Na opetovani poziv, če kdo ugovarja ali morda nasvetuje drugega kandidata, ne oglasi se nihče. G. Ivan Lavrenčič izjavi, da sprejme kandidaturo in hoče, ako bode izvoljen, v dež. zboru delovati za blagor in koristi ljudstva. Živahno, dolgotrajno pritrjevanje.

+ **Shoda na Vipavskem.** Kmečka zveza za sodni okraj vipavski je sklicala dva shoda, ki sta se vršila minolo nedeljo v Budanjah in v ponedeljek v Vipavi. Oba shoda sta bila navzlic hudi burji jako dobro obiskana, osobito v Trgu, kjer se je zbralo gotovo do 400 volivcev; sicer prostorna dvorana na Fabru je bila pretesna. Na obeh shodih je poročal drž. poslanec dr. Žitnik o delovanju novega državnega zbora, razmerju strank, programu sedanje vlade in novi pogodbi z Ogri. Na obeh shodih so zborovalci živahno pritrjevali govorniku, ko je pobijal razne abotne ugovore proti pogodbi. Na predlog g. Ferjančiča ml. so volivci v Budanjah, ravno tako tudi v Vipavi z živahnim pritrjevanjem sklenili naslednjo resolucijo: Zbrani volivci odobravajo značajno in odločno postopanje poslancev S. L. S., ki so v državnem zboru ustanovili »Slovenski klub« z jasnim verskim, narodnim, gospodarskim in kulturnim programom, ter izražajo željo, da poslanci na tej poti vstrajajo z vso odločnostjo. Zahvaljujejo se poslancem za odločno zastopanje ljudskih koristi sploh in posebno še kmečkega stanu ter jim izrekajo popolno zaupanje, posebno še svojemu poslancu Žitniku. Priporočajo »Slov. klubu«, da nastopa za izdatnejše podpore kmetijstvu, za starostno zavarovanje delavstva, kmeta in obrtnika, za razdolžitev kmečkih posestev, izpremembo davčnega zakona, posebno glede hišnorazrednega davka, brambenega zakona in za podržavljenje notarijata. Za deželni zbor pa z vso odločnostjo zahtevajo splošno in enako volivno pravico ali vsaj razširjenje iste. Obema shodoma je predsedoval načelnik »Kmečke zveze«, g. Ivan Lavrenčič iz Vrhpolja. Več še poročamo.

+ **Volivni shod S. L. S. se** je vršil v nedeljo v Želimljah. Poročal je drž. posl. dr. Šusteršič ter je bilo njegovo poročilo od mnogobrojno zbranih volivcev sprejeto z velikim navdušenjem.

+ **Umrl je** danes v Vodicah vlč. gosp. Janez Žužek, brat tamošnjega župnika in duh. svetnika vlč. g. Simona Žužek. Pokojnik je bil rojen dne 31. decembra 1837. v Velikih Laščah; kot bogoslovec je šel v Ameriko, kjer je bil tudi posvečen v mašnika leta 1864.; deloval je potem dolgo časa kot misijonar v škofiji Winona, države Minesota, dokler se ni leta 1900. povrnil nazaj v staro domovino, da se tukaj odpočije od trudapolnega misijonskega dela v Ameriki. R. I. P. !

+ **Imenovanja na južni železnici.** V Št. Peter na Krasu pride za načelnika postaje g. Jožef Gostiša, dosedanji načelnik v Zagorju ob Savi, v Zagorje dosedanji načelnik v Trnovem g. J. Poženel, v Trnovo pa pride za načelnika postaje g. Ivan Kejžar, revident južne železnice v Mariboru. Tukajšnji revident gosp. Lavoslav Pahor je imenovan za načelnika v Borovnici; sedanji borovniški postajenačelnik gospod Franc Cvek je prestavljen za postajenačelnika v Postojno; načelnik v Postojni gosp. I. Smolič stopi pa v pokoj.

+ **Slovenska podružnica avstrijske Rafaelove družbe v varstvo katoliških izseljencev** objavlja sledeči dopis c. kr. ministrstva za notranje zadeve: »Delovanje izseljeniškega agenta Mirka Livadića. Neki agent Mirko Livadić iz Hrvaško-Slavonske zadnji čas zlasti v južnih deželah dela marljivo propagando za izseljevanje v Brazilijo in se v to svrho poslužuje tudi sodelovanja časnikov. Interesovane kroge nujno svarimo, da naj se od tega agenta, proti kateremu je predloženih več tožb, ne dajo zapeljati k izselitvi v Brazilijo. Dunaj, 4. januarja 1908.«

+ **Odlikovanje v poštni stroki.** C. kr. dvornemu svetniku ter poštnemu in brzojavnemu ravnatelju gospodu Hermanu Pattayju so bile podeljene insignije velikega oficirja cesarsko turškega Medschidié reda, in poštnemu svetniku Nikolaju Dudan insignije komanderja cesarsko turškega Osmanie reda.

— **Shod v Idriji.** Dne 11. t. m. napravi katoliško politično društvo za idrijski sodni okraj javen shod ob pol 9. zvečer v dvorani pri Črnem orlu. Poroča bivši idrijski poslanec Arko o delovanju deželnega zbora.

— **Novo društvo.** Ustanovni občni zbor je imelo dne 6. t. m. izobraževalno društvo Mošnje-Brezje v šolskem poslopju. Toliko mož in mladeničev šolska soba še ni videla. Za vse dobro in lepo vneti g. župnik Trpin je predstavil navzočim č. g. L. Smolnikarja, ki je v izbranih besedah slikal pomen in korist izobraževalnega društva. Poslušalci so mu sledili z največjim zanimanjem. Ko je domači g. župnik prečital pravila in se je določila članarina, prijavilo je lepo število mož in mladeničev svoj pristop k društvu. Društvo ima dve knjižnici: v Mošnjah in na Brezjah, ker ravno poslednja vas šteje precej članov. Bog blagoslovi novo društvo, da bi se krepko razvijalo!

— **Društvo slovenskih profesorjev** priredi prijateljski sestanek v soboto, dne 11. t. m. ob 8. zvečer, v restavraciji »Narodnega doma« v Ljubljani. Na dnevnem redu je predavanje g. dr. Ilešiča. Kvinkvenalka in pedagoška kazen. K obilni udeležbi člane vljudno vabi odbor.

— **Poročila** sta se včeraj v Novem mestu gospod Ignacij Košak, bivši prvi trgovski pomočnik pri tvrdki Kastelic, z gdčno. Amalijo Recelj, bivšo natakarico na račun pri gosp. Jakšetu v Kandiji. Kupila sta Brunnarjevo gostilno. Upati je, da bode sedaj ta gostilna zaslovela, kot je slovela pred leti. Novoporočencema pa želimo vse dobro!

— **Umrl** je v Velikih Žabljah posestnik g. Franc Makovec.

— **V kotel,** poln vročega luga, je padel tri in pol letni Ivan Travižan v Št. Petru in dobil po celem levem delu telesa take opekline, da je radi istih v soboto zvečer umrl.

— **Nesrečna družina** je ona znanega socialnodemokratičnega voditelja F. Ropasa, ki se nahaja sedaj v ječi. Žena Ropasova stanuje v neki hiši v Soški ulici. S svojimi otroki je šla v kuhinjo ter zakurila z ogljem. Tam so se greli, ali kar nakrat sta padla dva otroka v nezavest. Mati je imela še zavest ter je hitro odprla okno in skočila ven. Rešitev je prinesla čisti zrak. Nabralo se je bilo okoli več radovednežev, ki so mislili kdo ve kaj se je zgodilo.

— **Umrl ob grobu.** V nedeljo popoldne so pokopali v Solkanu neko ženico. Ko so jo prinesli pogrebci na pokopališče in spustili krsto že v jamo ter potegnili vrvi ven, je zadel

---

kami nekaj napisanega. Notri se je nahajal nek papir.

Nato je nadaljeval s slabotnim glasom: ‚Na papirju je vse, to se pravi na cunji. Leta in leta sem potreboval, da sem prebral. Čujte: moj praded, političen begunec iz Lizbone in eden prvih Portugalcev, ki so na tem obrežju stopili na suho, je spisal to, ko je umiral na onih gorah, na katere nikdar prej ni stopila noga belega človeka, niti pozneje. Njegovo ime je bilo José da Silvestra in je živel pred tri sto leti. Njegov suženj, ki ga je čakal na tej strani gorovja, ga je našel mrtvega in prinesel to pisanje domov v Delagoa. Od tistega časa se je nahajalo v naši rodovini, vendar se nikdo ni zmenil za to, da bi ga prebral, dokler ga nisem jaz. In jaz sem izgubil svoje življenje radi tega, morebiti se pa posreči komu drugemu, ki postane potem najbogatejši človek na svetu! Samo ne dajte ga nikomur; pojdite sami!‘ Nato je zopet začel bloditi in tekom ene ure je — umrl.

»Bog mu daj večni mir in pokoj! Umrl je zelo mirno in jaz sem ga pokopal globoko, težke skale sem naložil na njegov grob; radi tega mislim, da ga šakali niso mogli izkopati. In potem sem tudi jaz odšel.«

»Dobro, toda listina,« je rekel Sir Henry z glasom velikega zanimanja.

»Da, listina; kaj se je nahajalo v njej?« je pristavil kapitan. (Dalje.)

mrtvoud enega pogrebcev; isti je padel ter obležal mrtev pred še ne zasuto jamo.

— **Vlč-Gilnce.** (Predavanje.) V nedeljo, 5. januarja je imelo tukajšnje slov. kat. izobraževalno društvo predavanje v društveni sobi. Predaval je č. g. prof. dr. Gruden o »Razvoju kmetiškega stanu«. Poslušavci, ki so bili v večini kmetiški gospodarji, so predavanje s zanimanjem poslušali. Srčna hvala g. predavatelju. V ponedeljek, 6. januarja je imelo izobraževalno društvo občni zbor. G. predsednik je na kratko podal delovanje društva v preteklem letu. Nato se je predlagal, volil in konstituiral novi odbor. Prva odborova seja bode v sredo zvečer v društveni sobi. V nedeljo, 12. januarja bo zopet predavanje po popoldanski službi božji.

— **Imenovanje.** Poštni komisar Karol Medic v Trstu je postal poštni tajnik.

— **Ubogi Amerikanec.** Težak Matija Erjavec iz Trsta je bil svoj čas šel v Ameriko. Naporno je delal, pa si prištedil par stotakov. Ko je izbruhnila kriza, je šel nazaj v domačijo. Zadnji petek je šel, komaj prispel v Trst, v gostilno »Andemo de Piero«. Tu sta mu dva prijatelja, ki jima je plačeval za vino, Mat. G. iz Ljubljane in Kristjan P. iz Vipave, obadva nastanjena v Trstu ,ukradla ves v Ameriki prihranjeni denar.

— **Razpisana je služba potovalnega učitelja** s slovenskim učnim jezikom, in sicer za politični okraj Tolmin in občine trnovske visoke planote s sedežem v Tolminu.

— **Zopet roparski napad v Trstu.** V ponedeljek ponoči ob 1. uri sta dva lopova v ulici della Barriera vecchia napadla 33letnega trgovskega agenta Josipa Benčiča, ki stanuje v ulici del Salice. Benčič se je namreč vračal domov, ko sta lopova skočila nadenj ter ga začela biti s pestmi. V tem mu je pa eden njiju strgal raz telovnika zlato verižico, vredno 134 kron, a iz žepa mu je vzel petkronski srebrnjak. Na Benčičevo vpitje sta prihitela dva redarja, ki sta aretovala oba lopova ter ju odvedla na policijo. Aretovana sta 28letni Ivan K. in pa 24letni Ernest P. Benčič je moral pa na zdravniško postajo, ker je bil ranjen na glavi.

— **Umrl** je v Gorici občespoštovani trgovec g. Gašper Likar, star 64 let.

— **Poštne izkaznice,** ki jih je založila poštna uprava, so dokument, ki se ž njim imetnik izkaže, če hoče sprejeti to ali ono poštno pošiljatev, ne da bi mu bilo v to treba še posebne legitimacije. Poštna izkaznica je dokument, ki je preprost in poceni in ki ga je lahko dobiti. Posebno pripravna je za trgovske potnike, letovičarje in sploh za osebe, ki bivajo začasno ali samo mimogrede izven svojega navadnega bivališča, ker se ž njo izognejo nepriliki, da se jim večkrat ne vroči kaka več ali manj važna pošiljatev samo zato, ker se ne morejo izkazati s pravilnim dokumentom. Nič manj praktične niso take izkanice za osebe, ki jim je potovati po Nemčiji. Ondotni poštni uradi namreč ne morejo poznati naših dokumentov ali pa jih ne smatrajo za veljavne, pa zato ne morejo izročiti pošiljatve naslovniku; po vzajemni pogodbi pa priznavajo nemški, bavarski in virtemberški poštni uradi izkaznice, ki jih izdajajo naši c. kr. poštni uradi, za veljavne legitimacije. Poštno izkaznico se lahko da napraviti na vsakem poštnem uradu, v čegar okrožju biva oseba, ki bi jo rada dobila, ali pa ima ondi poseben trgovski lokal, ali če se samo mimogrede tam dalj časa mudi, kakor n. pr. na letovišču. V to svrho je treba predložiti samo fotografijo, ki pa ne sme biti prilepljena na karton, in plačati pristojbino v znesku 50 v. Natančnejša pojasnila je dobiti na vsakem poštnem uradu.

— **Iz Horjula.** Naše »Katoliško slovensko izobraževalno društvo« je uprizorilo za božične praznike lepo veselico. Mladeniči so igrali dne 29. decembra burko »Kovačev študent« in so jo ponovili na novega leta dan. Burka je znana po vsebini, ker se je že popolnoma popularizirala, za kar gre čast avtorju g. Soškemu, ki se je potrudil, da jo je zložil v narodnem duhu. Ugajal nam je posebno »Kovačev očka«, kateremu se je videlo, da je v pravi situaciji. Dober je bil študentov patos, za katerega je žel živahen aplavz. Po igri sta bile dve živi sliki: Pastirci na paši, ko začujejo angelski zbor in pastirci pred Jezuščkom v hlevcu. Tako vidimo, da se vedno bolj in bolj kaže potreba in korist izobraževalnih društev, ki nudijo našemu ljudstvu dovolj prave izobrazbe in prijetne zabave. In hoc signo vincemus! Do svidenja!

— **Za božične praznike** so dobili v Hotederšici nov lestenec, umetno delo gosp. Ivana Kregarja, pasarja v Ljubljani. Lestenec je narejen v renesanškem slogu, bogato okrašen in ves pozlačen in se lahko meri s sovrstniki nemških in tudi drugih tvrdk, kar dela čast svojemu mojstru. Gospoda Ivana Kregarja tem potom kar najbolj priporočamo za cerkvena dela z geslom: Svoji k svojim!

— **Ljubko »Božičnico«** je priredila v Železnikih v nedeljo pred božičem ljubljena g. voditeljica c. kr. čipkarskega tečaja vsled daru 200 kron osrednjega vodstva na Dunaju. Da je večer bil tem lepši, in so poleg malih čipkaric bili obdarovani še ostali šolski otroci, je pripomogla tukajšnja g. učiteljica ljudske šole Simončič. Po njenem posredovanju so blagi dobrotniki darovali lepe vsote v blagi namen. Oder nas je prestavil v gozd dišečih smrek. Dve deklici ste ljubko deklamovali Sardenkovi pesmici: »Angeli so zaplakali« in »Sveti večer«, nato so otroci predstavljali zadnjo Sardenkovo mladeniško igro s petjem: »Deklica s tamburico«. To je bilo začudenja med malimi gledalci. Glavno pričakovanje je bilo seveda razsvetljeno božično drevo, obdano od mnogih darov. Domači gospod kaplan je otrokom kratko razložil pomen božičnice, na kar so otroci žarnih lic posamezno hiteli domov obloženi z darovi. Bodi tem potom v imenu vseh čipkaric in obdarovanih otrok izrečena javna zahvala sl. osrednjemu vodstvu, blagim dobrotnikom trga in obema gospodičnama učiteljicama.

— **Tatvine pri Lloydu.** Odkrili so po anonimni ovadbi velike tatvine na Lloydovih ladjah. Kradli so natakarji. Našli so pri 80 natakarjih mnogo namiznega in posteljnega perila in posode. Zaprli so več natakarjev.

— **Dvorna igralka Katarina Schratt** je kupila na dunajskem Kolowratringu Königswarterjevo palačo za 720.000 kron.

— **Srečkanje 3 odstot. avstrijskih zemljiških kreditnih srečk, 2. emisija iz l. 1889.** Prvi dobitek 100.000 K je zadela serija 5835, št. 40, drugi 4000 K serija 1422, št. 14, po 2000 K sta zadeli seriji 2310, št. 42 in 4871, št. 50.

— **Umrl je** v Zagrebu magister farmacije g. Evgen Tuškan v 46. letu svoje starosti.

Koroške novice.

k **Mraz** je začel prav po sibirsko pritiskati od novega leta sem. Toplomer kaže v Celovcu povprečno na dan 14 do 16 stopinj. Bilo je pa že tudi še opoldne 20 stopinj mraza. Še pred novim letom je bilo pravcato južno vreme, po novem letu se je pa naenkrat preobrnilo in ni kaj upanja, da bi postalo kmalu kako drugo vreme. Seveda, akoravno je ta mraz posebno neljub gost revnemu ljudstvu, dela pa toliko več veselja mladini, drsalcem in sanjkarjem za izvrševanje športa v prosti naravi.

k **Umrl** je 7. t. m. dopoldne v Celovcu gostilničar in hišni posestnik g. Matija Scherian, po dolgi, mučni bolezni, star 35 let. Ranjki, ki je imel dobro znano gostilno pri »Einsiedler« pod Križno goro v posesti, je bil marljiv in priljubljen tovariš pri obrtnikih in gostih. Lansko leto je ob času državnozborskih volitev kandidiral kot zastopnik obrtnikov mesta Celovca, pa je vsled pritiska od strani nemških nacionalcev in socialistov propadel. Bil je domačin Celovčan, pa mož vrlega značaja in katoliškega mišljenja.

k **Davica** se je pojavila med otroci v Trgu in okolici. Skoraj v vsaki hiši imajo bolnika. Pa tudi odraslim ne prizanaša.

k **Garnizijski plesni venček** prirede 9. t. m. naredniki celovške garnizije v dvoranah hotela Sandwirt. Vstop imajo samo povabljeni.

k **Redka stoletnica.** Vrvar Tomaž Lessnig (Lesnik) v Celovcu, Živinski trg št. 4, praznuje letos 50letnico, odkar se vrvarska obrt pri eni in isti rodbini izvršuje. Ob enem pa tudi praznuje stoletnico, odkar obstoji v njegovi hiši vrvarska obrt oziroma prodajalna te stroke.

Štajerske novice.

š **Zdolšek ponesrečil.** Iz Mozirja na Štajerskem se nam piše: Zdolšekov shod v nedeljo se je popolnoma ponesrečil. Navzočih je bilo okrog 25 zborovalcev, med njimi 20 trških nevolivcev. Kokarčane je privedel na zborovanje slavnoznani nadučitelj Knaflič, ki pa je takrat vkljub svoji zgovornosti držal svoj jezik za zobmi. Bilo ga je menda sram tolikega poraza. — Volivni shod g. Alojzija Terglava, kandidata »Kmečke zveze« za deželni zbor je krasno uspel. Navzočih je bilo okrog 150 zborovalcev, ki so navdušeno sprejeli njegovo kandidaturo. Istotako je bil navdušeno sprejet državni poslanec g. Franc Pišek, ki nam je marsikaj zanimivega povedal iz državnega zbora in slednjič z iskrenimi besedami priporočal k pristopu »Slov. kmečke zveze«. Obljubil nam je, da »Slov. kmečka zveza« v kratkem priredi pri nas svoje zborovanje, da se določijo pododbori za posamezne okoliške župnije. Hvala Bogu, pri nas zmagonosno plapola zastava »Slov. kmečke zveze«.

Listek.

š **Dr. Ploj korajžo izgubil.** Za nedeljo, 5. t. m. je sklical v Celje poslanec Ploj shod, na katerem je hotel ustanoviti oziroma ponoviti zopet stranko »starih«, a ta značajen poslanec je že pred začetkom izgubil korajžo. Niti v nedeljo, niti v ponedeljek ni bilo videti v Celju ne Ploja, še manj pa kakih na njegov shod namenjenih ljudi.

š **Še enkrat nemška šola v Hrastniku.** Liberalni listi to kost že zopet glodajo in na podel način izkoriščajo zoper poslanca dr. Benkoviča. Popravimo najbolj kričeče neresnice: 1. Ni res, da je dr. Benkovič častni sod lige zoper duel na Dunaju na led speljal, pač pa je pred častnim sodom izpovedal isto, kar so v bistvu izpovedale priče Kristan, Wiltschnig in Rückl ml., in na podlagi tega mu je častni sod dal popolno zadoščenje. 2. Dr. Benkovič je na shodu v Št. Juriju na J. žel., dokazoval zvezo narodne stranke z Nemci in socialnimi demokrati ter Štajercijanci, ki je sedaj vsakomur na Spodnjem Štajerskem očita, ko »narodna« stranka celo Štajercijance postavlja svojim kandidatom. V zvezi s tem dokazovanjem mu je dr. Sernec očital, da se je tudi on trikrat »gor peljal«, na kar mu je dr. Benkovič rekel, da je lažnjivec. Priče Kristan, Wiltschnigg in Rückl ml., so izrečno potrdile, da se dr. Benkovič ni potegoval za glasove njih strank; ta odstavek iz izpovedb prič pa liberalni listi dosledno zamolčijo! Kandidat dr. Benkovič je na vprašanje le izrazil svoje mnenje o nemški šoli v Hrastniku, drugega nič, namreč da ne more biti zoper njo, ako je postavno število otrok; tedaj je šola v Hrastniku bila že davno pod streho vsled malomarnosti in nezmožnosti krajnega šolskega sveta. Ali pa je za šolo dovolj otrok, tega dr. Benkovič ni vedel, pab pa bi Roševa stvar bila, za zadevo se bolj brigati. Liberalci se pač ravnajo po geslu: »Reci mu, da ti on ne poreče!« 3. Lib. listi trdijo, da Nemcev v Hrastniku ni, obenem pa blebetajo, da je bil dr. Benkovič izvoljen z nemškimi glasovi (katerih je bilo komaj 20—30 zanj, ker drugi so Roša volili)! 4 Liberalni listi previdno molče o postanku nemške šole v Velenju, o paktu z Nemci in socialnimi demokrati v gornjesavinjskem mu volilnem okraju, in o dogovorni agitaciji brežiških nemškutarjev in liberalnih Slovencev zoper dr. Benkoviča. — 5. Liberalci še vedno trosijo laž, da dr. Benkovič ni hotel dati zadoščenja; pač pa je ponudil častno zadoščenje, katero je celo strogi častni sod smatral več kot zadostno. — 6. Dr. Sernec ni iskal zadoščenja, ampak škandal. Njegov zastopnik dr. Benjamin Ipavic je pred sodnijo izpovedal, da mu dr. Sernec ni dal naloga, dr. Benkoviča na dvoboj pozvati, ampak da je to na lastno pest naredil. Tedaj dr. Janko Sernec kot rezervni častnik dr. Benkoviča radi žalitve sploh ni na dvoboj pozval. Njegov zastopnik Ipavic je tako izpovedal. Zadnja beseda o tej aferi tedaj še ni govorjena. Eno je gotovo pri celi stvari: Liberalno časopisje s svojim podlim hujskanjem ne bode doseglo nameravanega cilja, ampak ravno nasprotno.

š **Za župana v Gradcu** je zopet izvoljen dosedanji župan dr. Graf, za podžupana sta pa izvoljena občinska svetnika Magg in Ertl.

š **Nagla smrt.** Iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici se nam poroča: Žganje je zopet zahtevalo svojo žrtev. Na novega leta dan zvečer je umrl nanagloma vsled preobilnega zavžitega žganja Jakob Lepej, 44 let star, rojen v Pečkeh. Služil je za hlapca pri Ludoviku Kresniku, kjer se je napil, da so ga vlekli iz krčme in ga pustili pod kolarnico — umreti. Bil je dobro znani dobrovoljček in preskrbljeval celo vas s potrebnimi rečmi, po katere je hodil s košem na rami v Slov. Bistrico. Že lani osorej se mu je zgodila ta nesreča, da se ga je preveč »navlekel«; obležal je na potu. Nesli so ga takrat v mrtvašnico v Slovensko Bistrico, potem pa so šele spoznali, da je še življenje v njem, ga oživili in zopet je s svojim košem hodil naprej. Spodobilo bi se, da bi se vaščanje, katerim je pri marsikaterem delu pomagal, tudi njega kaj spomnili. Končal je v znanega Kresnika kolarnici na tleh, mesto da bi se ga usmilili in ga vsaj v hlev zanesli na toplo, saj je tudi služil za hlapca in jim vse delal. Zato pa je občna sodba ta: Ako bi se to primerilo kje drugje ali celo v župnišču, bi gotovo Kresnik pisal v znane časopise o »klerikalni ljubezni do bližnjega« in pozival vse oblasti zoper tistega — kruteža. Seveda »Štajercijanec« mora imeti vedno prav, njemu se nič ne zgodi.

š **Za župana v Trbovljah** je bil soglasno izvoljen okrajni šolski nadzornik in ravnateli g. Gustav Vodušek. Svetovalci pa so: Kramer, Dežman, Dirmayer, Forte, Goropevšek, Krasnig, Sušnik, Aenschert.

š **Ogenj.** V Teharjih pri Celju je začelo v nedeljo ob 6. uri popoldne goreti hiša gospe Žohar vulgo Mehljač in je v teku pol ure pogorela hiša in hlev. Prihitela je požarna bramba, a ni mogla priti blizu, ker je hiša na griču sv. Ane, ki je precej strm. Posestvo je bilo zavarovano.

š **Nesreča.** V Teharjih si je zlomila nogo na levem gležnju gdč. Vikica Kosijeva, učiteljica istotam in hčerka profesorja v Celju.

š **V ptujskem okraju** nameravajo »Narodne stranke« spraviti v načelstvo okrajnega zastopa nekega nadučitelja v pokoju Tomažiča.

š **Umor v kaznilnici.** V ponedeljek popoldne se je zgodil v mariborski kaznilnici zločin, ki je zahteval človeško žrtev. O tem se nam poroča sledeče: V ponedeljek okrog dveh popoldne je peljal na predpisani sprehod paznik na dvorišče bolne kaznjence. V neki bolniški celici sta ostala kaznjenec Mihael Kranjc, ki je radi umora kaznovan z dosmrtno ječo, in kaznjenec Ivan Tomašic iz Dalmacije, katerega so pripeljali iz Gradiške v Maribor in ki je obsojen v 32letno ječo. Iz dosedaj neznanega vzroka je začel tolči Tomašic Krajnca pa glavi s kamnom. Kako je prišel kamen v celico, še ni razjasnjeno. Ker pa udarci s kamnom niso zadostovali, da bi spravil Krajnca ob življenje, je Tomašic vzel spravil Kranjca ob življenje, je Tomaši čvzel svojo naramnico in s to zadavil Kranjca. Naska preiskava, katero bo vodil preiskovalni sodnik dr. R. pl. Neupauer.

Ljubljanske novice.

lj **»Slovenski Narod« proti ljubljanskim gostilničarjem.** »Slovenski Narod« z dne 27. decembra p. l. je na podel način napadel ljubljanske gostilničarje. Očita jim nesnago in jih primerja sploh s »Pajzelbirti«. Edino Rohrmanova »Roža« vstreza po »Narodovem« mnenju vsem zahtevam. Baje je »Narodov« podlistkar pisal to zato, da bi Rohrman od magistrata dobil še četrto koncesijo. Na ta gnusen napad od strani »Slovenskega Naroda« so včerai popoldne sklicali ljubljanski gostilničarji protestni shod v hotelu Seidl, katerega se je udeležilo 30 do 40 gostilničarjev. Načelnik g. Tosti je pozdravil navzoče in razložil, zakaj se je shod sklical. Ostro napada »Narod«. Nato je bil izvoljen za predsednika shodu gosp. Petsche in za zapisnikarja g. Dachs. Kot prvi se oglasi k besedi g. Avg. Zajec in prebere podlistek »Naroda«. Ko pride do članka, ki samo »Rožo« postavlja za vzorno gostilno, so bili veliki medklici, kot »Živio podgane!« itd. Predno konča, se izreče za bojkot časopisu, kateri napada tiste, ki ga podpirajo. Viharno odobravanje in klici »Vun z Narodom!« Nato se oglasi k besedi občinski svetnik Bergant, kateri je v duhovitih besedah povedal, da so gospod župan velika glava in je bil mnenja naj bi šla deputacija k županu in »oni bodo že vse skomendirali, da bo prav«. Vsi zborovalci so se protivili nasvetu Bergantovemu. Bergantov nasvet je pobil g. Dachs, ki je izjavil, da zborovalci v tem slučaju nimajo povoda razpravljati z županom, ampak da zahtevajo zadoščenja od lista, kateri jih je napadel in da bodo ž njim obračunali. — Konečno se sprejme predlog, da se izvoli odbor, kateri ima vse potrebno ukreniti, da dobe gostilničarji zadoščenje. Ob 6. uri je bil shod končan.

lj **Katoliško mladeniško društvo v Ljubljani** sme biti z vspehom svoje božičnice, ki jo je imelo na sv. Treh Kraljev dan v Rokodelskem domu, v vsakem oziru zadovoljno. Ako nas pri prireditvah rokodelskih pomočnikov veseli očitni napredek, ki se kaže pri vsakem nastopu, nas mora istotako zanimati božičnica katoliškega mladeniškega društva, pri kateri so nastopili mnogi novinci, in vendar so v petju, kakor tudi v igri dosegli prav lepe vspehe. Zlasti solisti so se odlikovali, in občinstvo je z živahnim odobravanjem zahtevalo ponovitev Ant. Foersterjeve skladbe »Saj ni čuda«. Igra je bila dobro naučena in spretno predstavljana; igralci glavnih vlog so nastopili s toliko samozavestjo, da se je dejanje igre razvilo prav naravno in da je bilo prijetno prisostvovati predstavi. Govor je imel vlč. g. prof. dr. M. Opeka, ki je mojstersko po obliki in vsebini rešil svojo nalogo. — Vsa prireditev je pokazala, kako skrbno se vežbajo mladeniči in koliko se nauče v društvu. Katoliško mladeniško društvo gotovo zasluži, da njegovo delovanje s pozornostio spremljajo vsi, katerim je mar pravi napredek mladine. Prav to je tudi vzrok, da je društveno božičnico, katero je s svojo navzočnostjo počastil presv. knezoškof dr. Ant. Bonaventura Jeglič, ljubljansko občinstvo v tako mnogobrojnem številu obiskalo.

lj **Društvo trgovskih in poljedelskih uslužbencev** je priredilo dne 5. januarja 1908 svoj redni občni zbor. Zborovanje sta vodila g. Anton Lenčič in g. Ignacij Zaman. Občni zbor se je vršil v najlepšem redu. Izvoljen je bil nov odbor in število starih članov je ostalo tudi pri odboru.

lj **Ljubljančan med vagabundi.** Aretovali so orožniki v Dornbergu tri vagabunde, in sicer Lovrenca Jagroviča iz Maribora, Martina Hauptmana iz Litije in Franca Mlakarja iz Ljubljane. Prva dva so oddali kot vlačugarja civilni, zadnjega kot dezerterja vojaški oblasti v Gorici.

lj **Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani** uljudno vabi na plesni venček, katerega priredi dne 18. januarja 1908 v veliki dvorani »Narodnega doma« v Ljubljani Vstopnina 2 K. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Svira slavna društvena godba. Čisti dobiček je namenjen zakladu za »Trgovski dom« in zakladu za onemogle člane društva »Merkur«.

lj **Panorama - Kosmorama.** Tekoči teden so razpostavljene slike krajev Gornje Štajerske. Tu vidimo med drugimi kraje, kjer je rudarstvo in železna obrt v polnem tiru. — Poleg lepih slikovitih pokrajin vidimo mesta Ljubno, Admont itd. V Admontu je posebno zanimiv samostan z lepo prostorno cerkvijo. V bogati samostanski knjižnici so posebej zanimivi kipi štirih poslednjih reči: smrt, sodba, pekel, nebesa. — Obisk priporočamo.

lj **Mestno drsališče pod Tivolijem.** Ker je vsled trajnega mraza nastal krasen led, se bo v teku prihodnjih dni otvorila drsalna sezona na mestnem drsališču pod Tivolijem. Pričakovati je, da se v interesu družabnega življenja priljubljeni in zdravju koristni šport drsanja tudi letos tako živahno razvije, kakor lani. Zato se slavno občinstvo opozarja, naj si pravočasno preskrbi vstopnice ter naj z mnogobrojnim obiskom podpira to narodno podjetje. Na drsališču so se izvršile vse potrebne poprave. V garderobni paviljon se je vpeljal vodovod in je, kakor lani, srednji trakt prirejen za buffet. Oskrbela se je tudi nova, krasna električna razsvetljava. Na drsališču svirala bode godba večkrat v sezoni. Letne vstopnice se dobivajo pri mestni blagajni in pri hišniku na drsališču, dnevne vstopnice pa pri blagajnici na drsališču.

lj **Slovensko gledališče.** V soboto dne 4. t. m. je bila repriza Adolf Robidove rodbinske drame »V somraku«. Ker se radi obolelosti gospe Danilove ni mogla igrati plakatirana Roza Bernd, se je šele ob 3. popoldne naznanil »Somrak«. Repriza je daleč, daleč zaostala za premijero. Po preteku enega meseca se je brez skušnje repriziral »Somrak«. Zato so igralci bili nesigurni v memoriranju in marsikatera preje aranžirana poza se je pozabila. Tudi se je igralcem poznalo, da stoje pod vplivom vrinjene, nameščene predstave, dasi jim

ne odrekamo, da so se potrudili. G. Dragutinović (Komza) in g. Borštnikova (Mici) sta igrala — brez pavz in sta zastavila vso svojo umetnost — g. Nučič (Ester) je mestoma bil boljši kot pri premijeri; g. Kreisova je bila dobra. Ulogo Marije Rožnikove je pred par urami sprejela g. Ronovska. Ak vpoštevamo to, je bila relativno in proporcionelno jako dobra. Da značaja, kot ga je ustvarila g. Danilova, ni pogodila, se ne sme in ne more zahtevati v pol dneva. — Na tempu se je pa splošno poznalo, da ni bil večer naštudiran, skupnega, intimnega tona niso igralci pogodili in sufleza je bila »na vrhuncu svojega znanja«. Pa v času splošne prehlajenosti odpustimo to »prehlajeno« predstavo in upajmo, da se v prihodnje ne bo treba vpraševati: No, kako ste pa bili splošno zadovoljni s predstavo, tako — saj me razumete, kaj mislim; — No . . . tako . . . splošno . . . ? ! F. K.

lj **Neprevidnost.** Danes dopoldne je Pustov hlapec Jakob Jerin pripeljal po Florijanskih ulicah voz ledu in sedel na vozu. Ker ta ni bil nič zavrt, poleg tega je pa še hlapec konja pognal, nista konja mogla zaviti na Stari trg in sta zadela z ojem v pritlično okno pri obrtni šoli, katero se je zdrobilo. K sreči konja in neprevidni Jerin niso poškodovani.

lj **V deželno bolnišnico** so včeraj pripeljali 50letnega Jožefa Skrinjarja iz Taborja pri Podbrežju, ker si je pri padcu zlomil desno nogo nad kolenom.

lj **Iz Amerike** se je včeraj pripeljalo na južni kolodvor 360 Slovencev in Hrvatov.

lj **Tatvini.** Sedlarju Jožefu Jagodicu je bila v neki gostilni na Martinovi cesti ukradena pelerina, vredna 7 K. — Nadtopničarju Francetu Kosu je do sedaj še neznan tat odnesel iz neke gostilne na Dolenjski cesti vojaško suknjo in orla z jermena.

lj **V pijanosti se je izdal.** Pri lanskih vojaških vajah na Krasu je neki stotnik pozabil na nekem stranišču denarnico z 800 kronami. Vsa poizvedovanja so bila zaman. Te dni je prišel mlad človek v cerkniško okolico ter je po gostilnah popival. Zvečer se je dal peljati v Postojno. Med vožnjo je ta vinjeni človek hotel plačati voznika z umazanim 20kronskim bankovcem. Voznik je opazil, da ima tujec še več takih umazanih bankovcev. Naznanil je to orožništvu, ki je tujca prijelo in dognalo, da je vojak 17. pešpolka, ki je preoblečen prišel po svoj skriti plen, po 800 kron, katere je ukradel stotniku.

lj **Izgubil** se je v ponedeljek zjutraj rdeč zimski kocek. Kdor ga prinese na magistrat, dobi nagrado.

lj **Najdene stvari.** Pred par dnevi je našla v tivolskem gozdu učenka zimski del brevirja, ki je še dobro ohranjen. — Neka učenka je tudi našla zlat otroški prstan, vreden par kron. Lastnik naj se oglasi pri uršulinskem katehetu.

lj **Meteorologični letni pregled.** 1. Temperatura. Opazovanja dado povprek ob sedmih zjutraj 6·0 stopinj, ob dveh popoldne 13·1 stopinj, od devetih zvečer 8·9 stopinj; srednja temperatura leta je 9·2; največ 32·8 je kazal toplomer dne 10. velikega srpana, najmanj — 20·1 stop. dne 1. prosinca; razloček 52·9 stopinj. — 2. Zračni pritisk. Opazovanja dado povprek ob sedmih zjutraj 736·61 mm., ob dveh popoldne 735·81 mm., ob devetih zvečer 736·42 mm.; srednji zračni tlak leta znaša tedaj 736·29 mm.; najvišje 760·5 dne 24. prosinca zjutraj, najnižje 716·7 dne 21. svečana zjutraj; razloček 34·8 mm.—3. Padavina znaša vsega skupaj 1347 mm.; največ 81 mm. dežja je padlo dne 4. vinotoka; ta mesec je bil sploh najbolj deževen, šteje 24 mokrih dni s 335 mm. dežja. Nenavadno suh je bil mesec sušec, v katerem je padlo komaj 4 mm. dežja in snega. Zima je bila zavoljo dolgotrajnega mraza znamenita, snežja odeja je šele 20. sušca popolnoma izginila.

lj **Društvena godba ljubljanska** koncertuje danes zvečer v hotelu »Južni kolodvor« (A. Seidl). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

lj **K cerkvenemu zboru** se išče pevka (alt) za honorar. Izve se Pred škofijo 12/I.

lj **Smrtna kosa.** Nagloma je včeraj umrl brivski mojster g. Josip Gradiš. Zadela ga je kap. — Na Martinovi cesti je umrla g. Marija Kenda, v Frančiškanskih ulicah 8 pa Katarina Jelovšek, nadsprevodnikova vdova, stara 63 let.

lj **Umrli so:** Marija Zorko, delavka, 62 let, Komenskega ulice 6. — Ferdo Krašovic, delavčev sin, 7 let, Emonska cesta 10. — Anton Colarič, delavec, 66 let, Radeckega cesta 11. — Leopold Križman, zasebni uradnik, 71 let, Sodarska steza. — Franja Pokovc, delavčeva hči, 14 mesecev, Streliške ulice. — Marija Sužek, zasebnica, 18 let, Radeckega cesta 11. — Marija Jeras, delavčeva žena, 62 let, Gruberjeva cesta 3. — V hiralnici so umrli: Angela Avsec, zasebnica, 18 let. — Marija Šmalc, pomožna usmiljenka, 32 let, vsled jetike. — V bolnišnici so umrli: Fran Horvat, zidar, gostač, 39 let. — Ivan Alešovec, gostač, 66 let. — Ivan Logar, gostač, 48 let.

lj **Za prostost se je bojevala.** Brezposelna služkinja Marija Zakovšekova, rojena 1885 l. v Olimju in pristojna v Kozje na Štajerskem, je že dalj časa postopala po Ljubljani, ne da bi se mogla izkazati, s čem se preživlja. Ko jo je v petek zalotil policijski stražnik in jo aretoval, ji to ni bilo prav in se mu je hotela na vsak način iztrgati. Ker se ji to ni posrečilo, je stražnika obsipala z raznimi psovkami, ga suvala v prsa in mu spodbijala noge. Stražnik jo je pripeljal na magistrat le s težavo. Oddali so jo deželnemu sodišču v preiskovalni zapor.

Razne stvari.

Tirolski deželni glavar operiran. Na ušesih je bil uspešno operiran tirolski dež. glavar dr. Kathrein.

Vesel dogodek na carjevem dvoru. Iz Peterburga poročajo, da pričakujejo na carjevem dvoru vesel rodbinski dogodek.

Hud mraz. Na severnem Angleškem vlada za angleške razmere nenavadno hud mraz. Na reki Temsi plavajo veliki kosi ledu. — Iz Birminghama se poroča, da so ondi našli osem zmrznjenih. — Tudi iz Pariza poročajo, da vlada na severnem Francoskem nenavadno hud mraz. Zima je zahtevala že mnogo človeških žrtev. Bolnice so prenapolnjene z bolniki, katerim so zmrznili razni deli na obrazu. — Iz Peterburga poročajo, da imajo v celi vzhodni Rusiji velikanske snežne viharje. Železniški promet je skoraj popolnoma ustavljen. — Radi nenavadno hudega mraza so v vseh lukah Azovskega morja izdali posebna določila. — Iz Odese se poroča, da se vse prihajajoče in odhajajoče ladje poslužujejo ledolomilcev. Po poročilih je parobrodstvo ustavljeno v vseh lukah Azovskega morja in v Črnem morju v lukah Herson in Harkov. Ledu proste so luke Sevastopol, Feodorosia in Novorosijsk.

Požar v brzovlaku. Spalni voz I. razreda brzovlaka Berolin-Peterburg je pričel v bližini postaje Otrov goreti. Potniki so zbežali na pol oblečeni iz voza. Voz je popolnoma zgorel. Izmed 30 potnikov jih je nekaj lahko ranjenih. Prtljaga je zgorela vsa.

Na koleri je obolelo v Meki 67 oseb, umrlo jih je 52. Na francoski romarski ladji »Mivernais« je obolelo na koleri 12 oseb.

Kruto maščevanje. Maščeval se je v newyorški okolici nad nezvesto ljubimko Italijan Silvestro s tem, da je zažgal v Fondiji kočo, v kateri je stanovala. Zgorelo je pet oseb. Silvestra so zaprli.

Požar v petrolejni jami. V Tirgovistu je v petrolejni jami pričelo goreti. Le nekaj delavcev se je rešilo.

Mlada samomorilka. V Berolinu se je vsled nesrečne ljubezni ustrelila 21letna telefonistinja Lujiza Grossmann. Prej je slavnostno razsvetlila svojo sobo, jo okrasila s cvetlicami in djala cvetlice tudi v razpuščene lase.

Tvornica streliva je zletela v zrak v Marienbergu na Švedskem. Ubiti sta dve delavki.

Zmrznilo devet oseb. V pruski Šleziji je zmrznilo devet oseb, med njimi trije otroci.

Proti milijonarju Tavu so uvedli v Novem Yorku drugo sodno razpravo. Tav je umoril arhitekta Whitteja, ker je zapeljal njegovo ženo še ko je bila mlada deklica. V prvi razpravi se porotniki niso zedinili in je odredil zato sodnik drugo razpravo.

Utonili so 5. t. m. na Reki trije gimnazijci, ki so se peljali iz Reke v Mujo.

Umoril je v Virovitici neki Schubert moža svoje hčerke, pijanca Srbiča, ker je hotel tepsti njegovo hčer.

Proti ciganom nameravata sklicati mednarodno konferenco Španska in Francoska. Nemčija, Avstro-Ogrska, Angleška in Italija so že izjavile, da se udeleže konference.

Kolera. V Carigradu sta zboleli na koleri dve osebi, ena je že umrla. V Meki, Medini, Dždedi, Jambu in v Abuali je na novo obolelo na koleri 176 oseb, izmed katerih jih je umrlo 122.

Newyorški trgovci in hišne muhe. Zveza newyorških trgovcev proglaša, da je domača muha razširjevateljica najnevarnejših bolezni, katere na tisoče ljudi pošljejo iz tega sveta na boljši svet. Vsled tega je imenovana zveza poslala guvernerju Hughesu prošnjo, s katero ga prosi, naj skrbi, da se bodo vsi predpisi, kateri so namenjeni za izboljšanje in za varovanje ljudskega zdravja, vestneje izpolnovali, kakor dosedaj. Pred vsem predlagajo, da skrbe zdravstvene oblasti za to, da se uniči na milijarde muh, katere vsako poletje rode in vzgoje po deset generacij mladih muh in katerih vsaka ženska muha izleže po 1000 jajc.

Štirinajsta žena mu je umrla. V Mount Hope v Ameriki je umrla Martha Maria Vann, štirinajsta žena Nicholas Vanna. Pokopali so jo kraj njenih trinajst prednic v Mount Hope. Nicholas Jas. Vann je zamorec in je bil rojen 23. aprila 1847. Vse njegove žene so bile bele.

sl **Knez Stanislav,** sin črnogorskega knezeviča Mirka, je umrl v Kotoru. Slovesno so ga prenesli na Cetinje s sodelovanjem vseh civilnih in vojaških oblasti, duhovništva, društev in domačega prebivalstva. Po povelju cesarja Franca Josipa I. ga je spremila do meje častna stotnija kotorske posadke.

O »sedmi velemoči« katoliške Belgije. — Belgijsko katoliško časopisje je doseglo v svojem razširjenju sledeče številke: »National« in »Patriote« dnevno 170.000 izvodov, flamski »Niews von den Dag« 70.000, »Gazet van Antwerpen« 70.000, »Pays Wallon« (Charteroi) 35.000, »Vlaming« 50.000 izvodov. K temu številu pride še nešteto katoliških provincijalnih časopisov v mestih Gent, Lüttich, Brügge, Hamur, and Verriers, ki imajo v večini veliko število naročnikov. V Belgiji izhaja tudi veliko katoliških časopisov v nemškem jeziku, tako n. pr. »Die fliegende Taube«« v Aubelu, »Freie Wort« v Dolhainu, »Grenzbote« v Welkenrandtu in »Glocke« v Arlonu. Najvplivnejši list v flamščini je »Handelsblad von Antwerpen«, ki je dosegel svoj veliki ugled z literarnim oddelkom in izbornimi in zanesljivimi trgovskimi poročili. Spričo tako močne falange za duševne interese belgijskih katolikov se ni treba čuditi njihovim političnim uspehom, kajti vsak narod ima časopisje, ki ga zasluži.

Samoumor pastorja. Zadnji dan preteklega leta se je usmrtil v Ober-Ullersdorfu 53letni pastor Moric Kern. Služboval je že 25 let v svoji občini. Usmrtil se je vsled žalosti radi smrti svoje žene.

ŠTRAJK MESARSKIH POMOČNIKOV V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 8. januarja. Štrajk mesarskih pomočnikov je dobil danes znatno ojačenje, ker se je dosedanjim 250 štrajkovcem pridružilo še nadaljnih 150. Tudi pomočniki v prodajalnicah slanine in prekajenega mesa nameravajo štrajkati. — Vsled štrajka so narasle cene perutnini za 10 do 15 odstotkov. Mesarji nameravajo od jutri naprej povišati cene za 15 stot.

UMORJEN OD STARIŠEV IN ŽENE.

Budimpešta, 7. jan. V soboto so našli premožnega kmeta Pencila umorjenega s številnimi sekirnimi udarci. V preiskavi se je zaslišala tudi žena umorjenega. Ta je izpovedala, da je možev predal za denar ulomljen in oropan. Nadaljna preiskovanja so dognala, da je bil Pencila od svojih starišev in žene skupno umorjen. Hoteli so ga odstraniti, da bi se polastili njegovega denarja. Morilce se je prijelo in izročilo državnemu pravdništvu.

Telefonska in brzojavna poročila.

NOVI HRVAŠKI BAN PRI CESARJU.

Budimpešta, 8. jan. Jutri odpotujejo ministrski predsednik Weckerle, ogrski justični minister in baron Rauch na Dunaj, da bo baron Rauch pri cesarju zaprisežen kot hrvaški ban.

IZJAVA BARONA RAUCHA.

Budimpešta, 8. jan. Baron Rauch je nasproti uredniku »M. Hirlapa« izjavil, da se bo hrvaški sabor sklical 12. marca. Postopal bo energično, pa se ne bo oddaljil od postavnega pota. On da stoji na temelju nagodbe iz leta 1868. — Neki hrvaški politik je izjavil, da Rauchov program ne znači nobenih novih državnopravnih koncesij. Rauch stoji na stališču čl. XXX. nagodbe od 1868. Glede na železniško pragmatiko stoji na stališču, da se ima ta stvar odločiti pred regnikolarno deputacijo.

GENERAL GALGOTZY VPOKOJEN.

Dunaj, 8. jan. Cesar je dovolil generalu Galgotzyju, da gre v pokoj in mu je tem povodom pisal laskavo lastnoročno pismo in mu v priznanje zaslug za 25-letno službovanje podaril vojaški zaslužni križec z briljanti.

NOVA TELEFONSKA PROGA.

Dunaj, 8. jan. Druga telefonska proga Trst-Ljubljana-Dunaj se otvori 15. t. m.

SLEPAR GOLDSCHMIDT.

Dunaj, 8. jan. Slepar Goldschmidt je bil danes izročen tukajšnjemu garnizijskemu sodišču.

VREME.

Dunaj, 8. jan. Meteorologična opazovalnica naznanja padavine.

POLJEDELJSKI MINISTER V PRAGI.

Praga, 8. jan. Poljedeljski minister Ebenhoch se jutri pripelje sem.

PROTI MODERNIZMU.

Rim, 8. jan. Spominska medalja za papežev jubilej bo predočila obsodbo modernizma.

SAMOUMOR REVOLUCIONARJEV.

Peterburg, 8. jan. Šest revolucionarjev, ki so bili obsojeni na smrt, se je v ječi zastrupilo.

BOLNA CARICA.

Peterburg, 8. jan. Carica je zelo bolna in leži.

JAPONCI V INDIJI.

Tokio, 8. jan. Baron Okuma dementira vest, da bi bil v svojem govoru v Kobe dejal, da naj si Japonci osvoje Indijo. Trdil je le, da morajo Japonci v Indiji jeti konkurirati z Angleško na gospodarskem polju.

ŽITNE CENE.

Budimpešta P. januarja.

Pšenica za april	12·63
Pšenica za oktober	10·35
Rž za april	11·19
Koruza za maj	7·10
Oves za april	8·20

Efektiv: 10 nižje.

54

Potrtim srcem javljamo pretužno vest vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da je Vsemogočnemu dopadlo poklicati k sebi našo iskreno-ljubljeno ženo, mamico, staro mamico in teto, gospo

Marijo Kenda, roj. Smodé

soprogo skladiščnega mojstra juž. železnice

ki je po dolgem, mučnem trpljenju, previdena s svetotajstvi, v starosti 66 let, danes ob 4 uri zjutraj, izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb nepozabne nam pokojnice bo jutri, v četrtek 9 t. m. ob 4 uri pop. iz hiše žalosti sv. Martina cesta št. 15. na pokopališče k Sv. Križu.

Pokojnico priporočamo v blag spomin.

Ljubljana, dne 8. jan. 1908.

Globoko žalujoči ostali.

I. društvo hiš. posestnikov v Ljubljani

Vabilo na občni zbor

v petek, dne 10. januarja t. l., ob 8. uri zvečer v hotelu „Union“.

Spored:

1. Odobrenje poročila o preteklem letu.
2. Končni račun o preteklem in proračun za naslednje leto.
3. Volitev odbornikov.
4. Volitev treh pregledovalcev računov. 51 1—1
5. Določitev letne članarine.
6. Slučajni predlogi članov.

Odbor.

Novost za cerkvene zbore.

Osem napevov k blagoslovu. Zložil Karol Bervar. Op. 7. 1908. — Cena partituri K 1·—; štirji glasovi v dveh komadih K 1·—.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani. 41 5—1

VABILO

k

občnemu zboru

kranjskega društva za varstvo živalij

ki bode

dne 14. januarja 1908 ob ½9. uri zvečer v hotelu »Lloyd«.

Dnevni red:

1. Poročilo o društvenem delovanju.
2. Blagajnikovo poročilo.
3. Proračun za l. 1908.
4. Volitev odbornikov mesto onih, ki se po društvenih pravilih izločijo.
5. Volitev dveh revizorjev.
6. Slučajnosti.

Ljubljana, 31. decembra 1907.

49 1—1 **Društveno vodstvo.**

Pripomba: Če bi občni zbor ob ½9. uri ne bil sklepčen, bo ob ½10. uri zborovanje brez ozira na število došlih udov z ravno istim dnevnim redom.

52 3—1 P 181/00 70

TRGOVINA.

V hiši št. 33 na **Vačah** se **oddajo v najem prostori** dobro vpeljane **trgovine z mešanim blagom.**

Ponudniki naj se zaradi sklepa pogodbe obrnejo v teku enega mesca do varuha lastnice gosp. **Tita Strmljan** v Mačkovcu pri Vačah.

C. kr. okrajno sodišče v Litiji, oddelek I.,

dne 4. januarja 1908.

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik. Tisk »Katoliške Tiskarne«. Odgovorni urednik: Ivan Štefe.

Občinski svet ljubljanski.

Seja 7. t. m.

Proračunska razprava.

O gospodarskem uspehu mestne občine poroča župan nakratko, da je povoljen. Zaključek še ni predložen, pač pa župan v glavnih obrisih poroča zdaj o njem. Za eventualno zgradbo cerkve na Barju se je v Mestni hranilnici naložilo 1000 K, za slovensko vseučilišče 10.000 K, za most v Prulah 10.000 K. Nad 84.000 K je prebitka. Leta 1907 smo iz blagajniških prebitkov prejšnjega leta izdali za različne naprave nad 32.000 K. Založilo se je iz blagajniške gotovine za višjo dekliško šolo nad 53.000 K, aktivna gotovina je še vedno nad 180.000 K. Uspeh je torej povoljen. Mestnih davščin je bilo 39.972 K, več kot je bilo proračunano. Župan naglaša, da mestno gospodarstvo lahko s samozavestjo zre v prihodnjost. Nato stavi Hanuš nujni predlog, naj se občinski svet principielno izreče za to, da se po želji več šišenskih naprednih občanov navzlic težavam, ki jih dela ondotna občinska uprava, izpelje druga vodovodna cev skozi Šiško. — Šubic predlaga, da naj občinski svet načelno izreče, da to stori v principu le, ako se pristojni faktorji — v tem slučaju vlada potom okrajnega glavarstva — zavežejo, da dogovore doženejo do konca januarja. V slučaju, da bi finančno ministrstvo ne dovolilo za vodovodno napravo prostost davka, ljubljanske občine dogovori seveda ne vežejo. Nadalje naj se določi, da, kadar bo vode zmanjkalo, se bo voda za Šiško zaprla. Po debati se sprejme predlog Hanušev in dodatni Šubicevi predlogi. — Dr. Triller poroča o transakcijski pogodbi s c. kr. vojno upravo v zadevi vojaškega preskrbovališča. Poročevalec predlaga, naj se pogodba odobri. Vojaška oblast odstopi preskrbovališče le tedaj, ako zgradi stavbi za kader 7. lovskega bataljona in avgmentacijsko skladišče istega bataljona. Stavbi bodo stali 48.000 K, najemščina bo na leto stala 6 odstotkov, torej se boste stavbi v 32 letih amortizirali. Pogodba se sprejme. — »Vdovskemu in sirotinskemu zakladu društva zdravnikov na Kranjskem« se dovoli 200 K. — Svetek poroča o prošnji mestnega šolskega sveta za izredni prispevek 300 K za kurjavo zunanje šole pri uršulinkah. Finančni odsek predlaga, da se ta prošnja odkloni. Se odkloni. — Isti poročevalec predlaga, da naj se zviša dosedanji prispevek letnih 600 kron za božičnice na mestnih otroških vrtcih na 800 K. Se sprejme. — Istotako naj se dovoli prispevek 100 K »Bolniškemu in podpornemu društvu pomožnih in zasebnih uradnikov na Kranjskem«, kar se sprejme. Dijaškemu podpornemu društvu »Radogoju« se dovoli 700 K. Kar se tiče oddaje tiskarskih del za prihodnjo triletno dobo, finančni odsek predlaga, da se oddajo tiskarni Dragotina Hribarja, kamnotiskarska dela pa »Učiteljski tiskarni«. Hribar je namreč najcenejši. To se sprejme obenem z dodatnim predlogom Plantana, da naj za papir magistrat sam skrbi, da se s tem magistratu prihrani nekaj kron. — Odkupna ponudba gospe Ane Dermastije v svrho regulacije se odkloni. — Glede na prošnjo gostilničarske zadruge glede na sviranje glasbenih avtomatov v gostilnah in kavarnah predlaga poročevalec dr. Bleiweis, da naj se ugodi tretji točki. (Podaljša se lahko policijska ura proti pristojbini, prvi in drugi točki pa naj se ne ugodi.) Franchetti in Predovič z ozirom na to, da se gostilničarji imajo zelo boriti za obstanek, predlagata, naj se podaljša policijska ura za avtomate do 11. ure. Turk se tudi pridruži Franchettijevemu predlogu in predlaga, naj se, če to ne obvelja, vsaj sklene, da smejo avtomati igrati do dvanajstih od oktobra do aprila. — Poročevalec se sklicuje na določila v drugih mestih. Tretja točka prošnje gostilničarjev se sprejme. — Sprejme se pa tudi Franchettijev predlog in tako drugi odpadejo. — Šubic poroča o prošnji gostilničarske organizacije za posebno šolo za gostilničarje in kavarnarje. Osebno mnenje poročevavčevo je, da bi se taka šola morala osnovati na podlagi že obstoječega ustroja strokovnega nadaljevavnega šolstva. Tako bi bilo mestni občini zelo olajšano tako prepotrebno šolo ustanoviti, ker bi bila z dosedanjo strokovno šolo lahko združena, bi dobila lahko prostore v kaki mestni šoli in bi ne bilo potrebno posebno vodstvo. Predlaga, da naj občinski svet sklene, da se načelno izreče za podporo in je pripravljen od leta 1909 naprej zanjo prispevati. Višina prispevka pa se bo določila šele, ko bodo znani prispevki za ustanovitev, svote, ki jih bodo zato prispevali ostali merodajni faktorji, in natančnejši učni načrt.

Sledi proračun mestnega zaklada za leto 1908. Poročevalec je Svetek. Po tiskanem proračunu, ki nam je na razpolago, iznaša redna potrebščina 804.022 K, izredna pa 246.896 K, skupaj torej 1,050.918 K. Ta potrebščina se pokrije le, ako se vnovič sklene 25-odstotna doklada na vse neposredne davke izvzemši osebne dohodarine. Rednega pokritja bi torej bilo 1,050.765 K. Poročevavec stavi tozadevne predloge. Dr. Triller v daljšem govoru hvali mestno gospodarsko upravo, ki si upa pokriti svoje potrebščine tudi v prihodnje brez novih bremen. Omenja povišanje plač mestnim uradnikom in delavcem, transakcijo glede plinarne, vsled katere bo Ljubljana v prihodnje eno najrazsvetlenejših mest na svetu, in kanalizacijo, ki se bo izvršila v Ravnikarjevih ulicah. Huduje se na fakciozno, tendenčno, nepošteno, nelojalno, zlovoljno in sovražno kritiko od izvestne mestni upravi nasprotne strani, ki pači resnico, iz muh slone dela in vse uspehe mestnega gospodarstva v nič devlje. Mestna uprava ljubljanska hodi pot do napredka in svobode v svesti si, da reprezentira ne zgolj provincialno mesto, temveč kulturno središče slovenskega naroda, s katerim vlada še vedno postopa kakor s pasterko itd. — Šubic opozarja, da so potrebne sledeče stvari: 1. treba kaj ukreniti v očigled vedno naraščajoči draginji živil in premoga, 2. treba bo postaviti za nove mostove (vsled regulacije barja) v proračun večje svote, 3. treba bo nastaviti šolskega zdravnika, 4. napraviti javno kopelj, 5. plinovo družbo opozoriti, da naj napelje cevi v zasebne hiše v kuhalne svrhe, 6. še bolj gojiti umetnost. — Glede akcije proti podraženju premoga opomni župan, da bo svojčas stavil predlog, ki bo epohalen za bodočnost Ljubljane. (Živahno odobravanje.) Akcija je še tajna in se ne sme še izdati. Ostalemu se bo ugodilo. — Lenče opomni župana na sledeče želje Trnovčanov: Zgradi naj se most na Opekarski cesti, odpravi Kern, razširi Kolizejska ulica, izboljša razsvetljava, postavijo klopi na Opekarski cesti, napravi prehod čez most pri Gradašici. — Župan odgovori, da se bo vsemu po možnosti ugodilo, Kerna pa občina zaenkrat ne more opustiti, ker ondi seka led. Pozneje bo šlo, ko bo imelo mesto lastno tržnico in hladilnice. — V podrobni razpravi se sprejmejo sledeči predlogi: Turk: Napravi naj se trotoar na levi strani Sv. Petra ceste; Franchetti: Trotoar v Hilšerjevih ulicah, pokritje jarka na Tržaški cesti; dr. Triller: Prehod čez Dalmatinove ulice; Šubic: Prehod čez Stritarjeve ulice; Šubic: Prehod čez Stritarjeve ulice naj se popravi; Mayer: V Kolizejskih in Pokopaliških ulicah naj se pustijo goreti luči tudi po 11. uri in naj se poskrbi za dostojno razsvetljavo in ureditev trga pred južnim kolodvorom in ceste do njega.

Turk stavi interpelacijo, naj se ukrene vse potrebno, da bodo morali tisti, ki dovažajo v mesto drva, ista prodajati po novi meterski meri in ne pa stari, kar je v škodo revnejšim slojem, ki morajo zdaj na sežnje kupovati. — Župan obljubi to urediti. — Na predlog podžupana se seja zaključi in sklene nadaljevati proračunsko razpravo prihodnji torek. — Javni seji sledi tajna.

ANARHISTI.

Atentat na Marijo Feodorovno. — Anarhistovski glavar Čaikovsky. — Anarhistovski duhovnik. — Bombe. — Alliance Israelite. — Gorki. — Žene revolucionarke.

Zadnje dni se je odkrilo zaporedoma toliko anarhistovskih atentatov po več glavnih mestih, da je izključeno, da bi se ne bili izvršili po dogovorjenem načrtu. V Peterburgu je policija odkrila nameravani atentat na carico-mater Marijo Feodorovno. Pri tem je ujela Čaikovskega, ki je eden najmarljivejših glavarjev anarhistov. Čajkovsky je bil v Londonu, centrali ruskih anarhistov, tiskarski vodja anarhistov. Poplavil je celo Rusijo z brošurami. Ruska policija je komaj čakala, da pride Čaikovsky na Rusko »pogledat«. Prišel je res, pa so ga tudi takoj vjeli.

V Londonu sta dve anarhistovski tiskarni, ena v Whitechaplu, druga v nekem zahodnem predmestju. Angleški socialisti oficielno ne občujejo z ruskimi prekucuhi, zasebno pa po posredovanju nekega anglikanskega duhovnika. Anarhisti svoje bombe ovijejo v konzervne ovoje, katere vzamejo s seboj kapitani angleških parobrodov. Bombe kapitani ne izkrcajo takoj na kopno, ampak jih privežejo na plavajoče boje, katere na finski obali lovijo revolucionarni ribiči. Wiborg je središče tega gibanja. Odtod se vtihotapijo revolucionarji s ponarejenimi papirji na Rusko, mnogo jih pa vjamejo, ker pošilja angleška policija ruski fotografije petarderjev. Čaikovsky je prijatelj Gorkega.

Obenem z atentatom na carico-mater je policija v Peterburgu odkrila atentat proti članom državnega sveta. Preiskava je bila brezvspešna, ker se je izkazalo, da so bili uredniki lista »Sovremenoje Slovo«, na katere je letel sum, nedolžni. Dobila je mnogo načrtov, bomb in streliva.

Na finski meji v bližini Kuokkala so pod veliko ledeno plastjo našli celo skladišče bomb in razstrelivnih snovi, šest steklenic nitroglycerina, mnogo dinamita in strelivnega bombaža. Policija je nato preiskala vse bližnje vasi in našla po hišah mnogo anarhistovskih brošur. Zaprla je 20 oseb. Zdaj je od vsakega pehotnega polka v Peterburgu komandiranih 80 mož na Finsko mejo, da jo zastražijo. Poveljuje jim general Bakulin.

Najbolj žalostno je, da so v to gibanje zapletene ženske in mladina, zlasti realci. V Chabarovski so nedavno zaprli 14 žena in realcev, ravno tako so pred kratkim v Charlottenburgu pri Berolinu med 17 ruskimi anarhisti zaprli tudi nekaj revolucionark. Večina žensk je judovskega pokoljenja in dobivajo podpore od »Alliance Israelite«, kakor n. pr. Rahel Lurie, ki se je pred par tedni v Parizu ustrelila.

V Kiewu je policija, kakor poroča »Daily Telegraph«, zasledila nevarno organizacijo, katere centrala je v Genevi. Dva anarhista je policija zaprla.

PORTARTURSKA KORUPCIJA.

Nova odkritja. — Steselj in Smirnov. — Steselj ovira za utrjenje Port Arturja.

10. januarja se nadaljuje proces proti Steslju. Izpovedbe generala Kuropatkina niso bile tako zanimive, kakor se je pričakovalo, pač pa izjava generala Smirnova, katero so potrdili general Bjeli ter polkovniki Grigorenko, Hvostov in Veršinin. Smirnov je bil namreč poveljnik portarturske trdnjave same, Steselj pa poveljnik ojačenega trdnjavskega okrožja. Steselj pa si je prilastil vse vodstvo čisto samovoljno. Smirnov se je pritožil, cesarski namestnik je nato tudi dal v Port Arturju razglasiti povelje, da je Smirnov vrhovni poveljnik v trdnjavi sami, toda Steselj se za to ni zmenil. Posebno so mu bili na poti ukrepi »trdnjavskega svetovalstva«, ki je zaradi tega tajno sklepalo. O sklepih je Steslja informiral general Kondratenko, Stesljev somišljenik. Trdnjavsko svetovavstvo je slednjega moralo vedno prositi, da mu ni delal prevelikih težav. Inženirji so morali utrdbe v II. in III. rajonu ponoči na tihem izvršiti, ker je bil Steselj temu nasproten, češ, saj je itak »vse ničevo«. Sicer pa je Steselj Smirnovu nasprotoval tudi očitno. Ko je Smirnov zapovedal, da morajo vsi prebivavci Port Arturja ponoči svoja okna zagrniti, da ne bi se sovražnik mogel orientirati, je edini Steselj kakor nalašč imel ponoči vsa okna razsvetljena. Ko ga je trdnjavsko orožništvo na to opomnilo, je iz jeze dal orožniškega poveljnika premestiti. Ko je Smirnov prepovedal izvažati živila, je Steselj ravno nasprotno zaukazal, ne da bi o tem Smirnova obvestil. Ko je Smirnov rabil 50.000 rubljev za utrdbe, je poslal poveljnika Grigorenka k Steslju, da mu posodi to svoto od tistih en in pol milijonov, ki jih je upravljal kot šef 3. sibirskega zbora. Steselj je to odklonil in ko mu je Grigorenko dejal, da potem ne more izvršiti utrdb, je Steselj dejal, da ga to nič ne briga. Šele Kondratenko ga je pozneje pregovoril. Tudi policijskemu poglavarju Tautzu je Steselj dovolil izpremeniti policijske oddelke v »plenjevavne oddelke«, dasi je bil Smirnov to strogo prepovedal. Razmerje med Stesljem in Smirnovom je bilo po izjavi Smirnova sledeče: Steselj je vedno tako delal, da Smirnov ničesar ni izvedel o stvareh, ki so se tikale njemu podrejene trdnjave. Zares — smrad je velik.

Po svetu.

Napad na orožnike. V Kis Marosu so napadli kmetje dva orožnika, ki sta ranila več oseb in se rešila.

Spor med Wölflingom in njegovo ženo. Wölfling se je že naveličal svoje druge žene, ker zelo zapravlja in se najbrže loči od nje.

»Times« prevzame najbrže od dosedanjega lastnika neka družba z omejenim poroštvom.

Škoda, povzročena v Atenah po eksploziji patron na ladji »Črnagora«, znaša 25.000 lir.

Velik uspeh brezžičnega brzojava. Nomenska brezžična brzojavna postaja je brzojavila iz Santa Cruz na Teneriffu, ki je oddaljena približno 3700 kilometrov.

Ustrelil se je ogrski ministerialni tajnik Blasković, ker je nesrečno igral.

Cel voz dinamita ukraden? Nekemu milanskemu časopisu se poroča iz Cremo: V Bellano bi imel dospeti dne 6. t. m. za neko tamošnjo firmo cel vagon dinamita. Taisti dosedaj še ni dospel. Policija je uvedla strogo preiskavo, ker se sumi s skoro popolno gotovostjo, da so revolucionarji ukradli dinamit pri prevozu.

Vezuv je zopet začel delovati. Veliki stebri dima se vzdigujejo iz Vezuvovega žrela. Odprlo se je več novih žrel, iz katerih teče žareča lava.

Križana na čolnu.

»Avenier du Tonking« poroča o grozovitem činu kitajskega maščevanja. 21. novembra so zapazili francoski uradniki majhen lesen splav na reki Claire. Videlo se je, kot da bi bili na splavu ljudje, zato so odposlali čoln, da bi celo stvar pojasnili. Strašen prizor so videli uradniki. Na čolnu so ležali dve trupli. Na hrbtu je ležala ženska z razpetimi rokami in čez njo mrtvo moško truplo. Z velikimi žeblji sta bila pribita počez drug čez drugega skozi roke in noge na splav. Ustnice nesrečne ženske so bile sešite, iztaknjene oči pa so strmele kvišku in kazale sledi grozovitega smrtnega boja, ki je trajal gotovo dneve. List papirja, ki je ležal na truplih, je pojasnjeval grozno dejanje. Žena se je namreč svojemu možu izneverila in slepar je bila druga žrtev, tolmač njenega moža. Kdor bi skušal nesrečni bitji rešiti, temu se je grozilo s strašnimi kletvami. Žena je bila iz boljšega rodu, kajti oblečena je bila v dragoceno svileno obleko, moški pa je bil star kakih 20 let, opravljen v obleko tolmačev. Otroka so sicer vzeli takoj v oskrbo, toda bilo je prepozno; v dveh dneh je umrl. Splav je gotovo videlo stotine ljudi, ko je plaval po reki, toda nihče ni poskusil, nesrečneža in otroka rešiti.

b 2727 10—8

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo, sčasoma iznajti sredstvo **za rast brk in las,** proti izpadanju las in za **odrtraprhlj**a (luskin) **na glavi,** to je **Kapilor št. 1.** Cena (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v. 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene.

: **P. Jurišič, lekarnar v Pakracu** (Slavonija). Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Zastonj

zahtevajte moj ilustrirani cenik o urah, zlatnini, srebrnini itd. 2254 10

Drag. Heger

urar, juvelir in graver.

Osiek I. Kapucinska ul. 4, (Slavon.)

Čevljarskega pomočnika

sprejme takoj v trajno delo **Ivan Ramovš,** Selo 19 pri Ljubljani. 10 3—2

2537

kos. rjuh

najboljše vrste, brez šiva, 150 centimetrov široke, 200 cm dolge **K 14·50.**

Tkalnica za platno in bombaževino

Bratje Krejcar, Dobruška, Češko.

Vzorci o platnini in bombaževini franko. — Tudi volnene blag. za dam. obleke.

SODE 16 3—2

stare in nove, velike in majhne ima na prodaj **J. Buggenig,** sodarski mojster, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico 5.

Č. kr. oblastveno potrjeno 20 10—9

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobi se tudi kroj po životni meri.

Prima trboveljski in dolenjski

Kosovni premog
Srednokosni premog
Orehovni premog
Gruščni premog

po najnižjih cenah — na cele vagone po premogokopnih cenah — priporoča lastnik premogokopov **J. PAULIN,** glavna zaloga premoga v Ljubljani, Nova ulica št. 3. 2737 6

Zelo trpežno opeko

kakor strešno, zarezno in navadno, za oboke in zidove

priporoča v poljubni množini

2197 23

A. KOBI, BOROVNICA.

Delniška družba **„ZDRUŽENIH PIVOVAREN“** Žalec in Laško

priporoča svoje **izborno pivo.** — Specialiteta: **„Salvator“** (črno pivo a la monakovsko).

Zaloga Spodnja Šiška (telefon št 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavrater „Narodnega Doma“ g. Kržišnik (Telefon št. 82.)

VODOVODI

kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri domači specialni tvrdki. (Tehniške ocene in načrti **zastonj,** ko se poveri :: :: :: :: :: gradba) :: :: :: :: ::

Inžener-hidrotekt

Konrad Lachnik

Ljubljana 2457 15

Beethovnove ulice 4. **Brzojavi: Lachnik, Ljubljana.**

Sprejmem 36 3-2

učenko

poštenih staršev v trgovino mešane stroke. Ponudbe sprejema **Peter Sitar,** Jesenice (Gor).

IVAN PENGOV

podobar, izdelovatelj oltarjev itd.

naznanja prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom, da je **prevzel** znano 2795 52—6

podobarsko delavnico

umrlega g. **And. Rovšeka,**

Kolodvorske ulice štev. 20.

Priporočam se in zagotavljam, da bodem vestno izvrševal svoj poklic in prosim za zaupanje. Tekom 10letnega praktičnega dela pri rajnkem g. Rovšeku pridobil sem si toliko spretnosti, da se bode v prihodnje ravno tako solidno in kolikor mogoče po nizki ceni izdelovalo, kakor se je dosedaj.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč ter se izvrstno in z najboljšim uspehom vporablja proti zastarelemu kašlju, bolih v prsih, prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi, pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd.

Delovanje izborno, uspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju, ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od 2728

P. Jurišića, lekarnarja

v Pakracu štev. 65 (Slavonija).

Prešernova klet

v Kranju

gostilna s pravicami vino- in pivotoča na drobno in debelo, se dá pod ugodnimi pogoji **v najem** ali **na račun.**

Natančneja pojasnila daje **Rooss** vKranju. 2602 3—3

PROF. PAWLOW

označuje

na podlagi točnih preiskav zdrav tek za najmogočnejšega zbujevalca sekretorsčih želodčnih živcev. Prav odlično pa zbujajo tek, krepe želodec in olajšajo bolečine prave Bradyjeve želodčne kapljice. Pospešujejo opravila prebavnega dela, slast do jedi, odstranjajo telesnemu dobrobitu škodljivo napenjanje, čezmerno tvoritev kislin, telesno zaprtje, želodčne bolečine in drugo motenje prebave. Dobi se v lekarnah. **C. Brady, lekarnar, Dunaj I.** Fleischmarkt 1/462, razpošilja šest steklenic za K 5·—, tri dvojnate steklenice za za K 4·50 franko. 2428 12—1

: Istrska :

vina

beli moškat, belo vino, rudeče, teran, ter vinsko žganje se dobiva pri vinogradniku **Antoniju Ferlan di Giorgio,**

v Rovinju, Istra.

2421 24—21

C. in kr. dvorni založnik in papežev dvorni založnik 1000 52—7

lekarnar Piccoli, Ljubljana

Dunajska cesta (lekarna pri angelju)

opetovano odlikovan, priporoča nastopne preizkušene izdelke:

Salmijakove pastile, preizkušene, olajšujejo hripavost in kašelj, razkrajajo sliz.
1 škatljica stane 20 h, 11 škatljic stane 2 kroni.

„Antirrheumon“ najboljše, bolečino gasneče sredstvo proti trganju in podobnim revmatičnim bolečinam.
1 steklenica stane 50 h.

Železnato vino vsebuje za **slabokrvne in nervozne osebe, blede in slabotne otroke,** lahko prebavljiv železnat izdelek. Ena polliterska stekl. 2 kroni. Poštni zavoj s 3 steklenicami K 6·60 franko zaboj in poštnina.

Tinktura za želodec je **želodec krepilno, tek vzbujajoče, prebavo in odprtje telesa pospešujoče** sredstvo. 1 steklenica 20 vin.

Naročila se točno izvrše proti povzetju.

Oton Fettich-Frankheim

Gospodski in damski frizer.

Kongresni trg 19.

Damski salon za pranje las; z najnovejšim „zrakosušilnim“ aparatom

v 8. minutah osušeni lasje.

Priporoča se nadalje v friziranje po najnovejših dunajskih in francoskih modah **za plese, gledališča, koncerte in svatbe.** 2782 19 4

Postrežba tudi v hišo.

Veliki izbor damskih kakor tudi gospodskih toaletnih potrebščin.

Parfumerija in mila iz prvih tovarn.

Izdelovanje vseh kakršnihkoli lasnih del.

Kupuje po najvišji ceni zmedene in odstrižene lase.

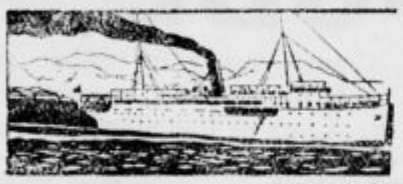

Zabavne vožnje Avstrij. Lloyda

Trst 2334 3 3

s prvovrstnim parnikom **„THALIA“.**

Potovanje I. od 22. januarja do 17. februarja:

V sveto deželo in Egipet

preko **Aten, Roda, Makry, Famagoste, Hajfe** in **Jafe** (za sv. deželo) **Bejruta** (za Libanon, Baalbek in Damask), **Aleksandrije,** 4 dni, **Kandije** (za Knossos) in **Benetk.** Cena za vožnjo po morju s hrano od 650 naprej.

Potovanje II. od 26. februarja do 24. marca

v **Južno Italijo, Tunis** in **Riviero,** preko **Sirakuz, Tuniza, Philippeville, Ajaccio, Villefranche, Neapolja, Palerma, Mesine** itd. Cena za vožnjo po morju s hrano od 600 kron naprej

Potovanje III. 4. do 21. aprila

Velika noč na morju

v **Južno Italijo, Tunis. Tripolis** preko **Mesine, Palerma, Tunisa, Grigenti, Tripolisa, Malte, Sirakuz** in **Korfu.** Cena za vožnjo po morju in hrano od K 450·— višje.

Vožnje po suhem aranžira potovalna pisarna **Thos. Cook & Son** pod pogoji, ki so označeni v posebnih programih.

Načrte, pojasnila in prijave pri **glavnem zastopstvu avstrij. Lloyda** na Dunaju I. Kärntnerring 6, pri **Edvardu Kristanu,** R. Ranzingerju in v vseh potovalnih pisarnah.

Važno za trgovce in žganjetoče.

Opozarjam p. n. trgovce, žganjetoče, kakor tudi gostilničarje na svojo veliko zalogo **esenc, rumove kompozicije, raznovrstnih čajev, konjakov, malage, Lacrimae Christi, finega jamajskega ruma, pristne slivovke, brinjevca, tropinovca** in pa **vseh vrst likerjev.**

Ugodno je za vsakega odjemalca, ker razpošiljam vsako množino po isti ceni, kakor tvrdke iz nemških krajev ter jamčim za najboljši uspeh vsake esence po priloženem navodilu. Neugajajoče blago sprejmem na svoje stroške nazaj. 2495 26—7

Za obila naročila se priporočam s spoštovanjem

Avgust Benigar

I. kranjska trgovina s čajem, rumom in esenci,

Ljubljana, Šelenburgove ulic št. 3.

Predstave se vršijo v delavnikih od 5. do 9. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 9. ure popoldne.

Kinematograf EDISON

:: Dunajska cesta nasproti kavarne „Europa“. ::

Danes v sredo nov spored. 2124

Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure popoldne predstava za dijake po znižani ceni.

Podružnica v Spljetu.

Delniška glavnica K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice štev. 2

priporoča **promese** na **kreditne srečke** . . . à **K 18·—,** žreb. 2. jan., glavni dobitek **K 300.000**
„ „ **srečke reg. Donave** à **K 10·—,** „ 2. jan., „ „ **K 140.000**
„ „ **zem. kredit. srečke** à **K 5·50** „ 7. jan., „ „ **K 100·000**

Vse tri promese skupaj samo 32 kron.

Obrestuje **vloge na knjižice** in na **tekoči račun** od dne vloge do dne vzdiga po **4½%,** **vloge na tekoči račun** proti **30dnevni odpovedi** po **5%.**

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond: K 200.000.